

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Mi épül a Postának 1967-ben?

Az új esztendő igen gazdag postalai beruházásokban. Remélhetőleg év végére elkészül és felavathatjuk az Üllői úti 100-as postahivatalt és a vele egybefüggő kollégiumot, technikumot, illetve munkásszállást. Ennek építkezéséről az elmúlt esztendőben rendszeresen beszámoltunk és folytatjuk majd az idén is. Ezúttal inkább a Posta másik három nagy munkájának jelenlegi állásáról adunk hírt.

Becz Sándor elvtárostól, a Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóságának vezetőjétől hallottuk:

A lakihegyi rekonstrukció a tervek szerinti ütemben haladt. Sokakban felmerült, miért is van erre szükség, hiszen a Kossuth Rádió adása jelenleg is kitűnő és közismert az is, hogy a műszaki hibák száma is jelentéktelen. Ez igaz, de mégis figyelembe kell venni, hogy az 1949-ben átadott 135 kilowattos nagy adó bár jó „kondícióban” van, mégis megöregedett. A kifogástalan vétellehetőséget ugyanis inkább csak a budapestiek dicsérik, mert bizony jócskán van az országban olyan része, ahol joggal panaszkodnak.

Az új Kossuth-adó kétszer 150 kW-os lesz. Azért döntöttünk így a 300 kW-os megosztásán, mert ennek kivitelezése technikailag könnyebb és üzembiztonságát az egyik kisegítő a másikat. Az új adó 1968 végén kezd el a sugárzást.

Érdekel bennünket, hogy a dolgozók munkakörülményei az építkezés miatt nem rosszabbodnak-e.

— Mi azon voltunk és azon vagyunk, hogy az építkezés minél kevésbé zavarja a munkát. Sajnos, egyes hátrányokat kétségtelen vállalnunk kellett. Önmagában rosszabb a rádió-adó karbantartóknak egy építkezés közelében dolgozni. Nekik ez valóban több munkát jelent, hiszen az eddigi parkírozott területen cement, mészhomok porlik. A különben is jól szervezett, fegyelmezett

karbantartó kollektívának a nehézségeit és többletmunkáját az üzemi jutalom elosztásánál figyelembe fogjuk venni.

— Az új adónál előnyösebbé válnak a munkakörülmények. Mindenekelőtt megemlítem az épülő modern ebédit és öltözőt. Nyugodtabbá válik a munka és nem kell az ott dolgozóknak állandó idegfelelősséggel az üzembiztonságtól, a műsor félbeszakadásától tartaniuk. Az új berendezések pedig magukban foglalják az összes eddig ismert balesetelhárító felszereléseket és így biztonságosabbá válik majd a munka — fejezte be nyilatkozatát Becz Sándor elvtárs.

Másik nagy létesítményünk a Lágymányos Távközlő központ. Sajnos, itt lemaradásról kell beszámolnunk, mert 1966-ban a tervezett 5 millió helyett mindössze három és fél millió értékű építést végzett az EM 21-es vállalat. Az elmúlt hetekben és napokban folytatott tárgyalások alapján azonban várható, hogy amint az idő engedi, fokozódik a munkatempo, s június 15-én, az eredeti terveknek megfelelően, a Beloiannisz Gyár dolgozói megkezdik a gépi berendezések szerelését.

Ennek azonban története van, amelyből a szakszervezet is kivette a részét. Szakszervezetünk Budapesti Bizottságának képviselői megállapodtak az Építő Szakszervezetének Budapesti Bizottságával, hogy patronálják az építkezést. A kivitelező vállalat szakszervezeti bizottságát is bevonták az akcióba. Sikertörténet a Posta és az építő vállalat dolgozói között egy jobb baráti légkört, érdemi munkakapcsolatot teremteni. Az, hogy a két szakszervezet figyelemmel kíséri az építkezést, máris jó hatással van az építkezés tempójára.

Felkerestük Nagy Antal elvtársat az Építő Szakszervezetében, hogy véleményét kér-

jük egy szocialista szerződés-kötés lehetőségéről.

— Mi eddig — mondotta Nagy elvtárs — csak néhány kiemelt létesítménynél szorgalmaztuk a szocialista szerződést, mert ez egy kicsit kivételezett helyzetet teremt. Látna azonban a Budapesti Bizottság lelkesedését, a Posta Szakszervezetnek az építkezés iránti buzgalmát, vállaltuk, hogy összehozzuk a kivitelezésben érdekeltet és megbeszélést tartunk velük. Többször kint voltunk már a munkahelyen is, és nem sajnáljuk a továbbiakban sem a fáradságot. Állítom, hogy az építőmunkásokon nem múlik a sikeres befejezés.

A József utcában még bontják a régi házakat, de a mögötte levő Horváth Mihály téri épületben már hosszú ideje ott fekszenek a jövőendő távközlési központ tervei. Az öreg házak helyére hatalmas új épület kerül.

Az építési munkák ebben az évben kezdődnek el, s több esztendőig tartanak. Az automatizálás első lépése pedig már 1967-ben megvalósul, 1968-ban nemzetközi vonal létesül. A jugoszláv gépek rövidesen megérkeznek és megkezdik felszerelésüket. De hol? A Horváth Mihály téri régi épületben. Ez pedig azt jelenti, hogy ott növekszik a zsúfoltság. Négy irodát már kiírtattak az automataközpont részére, s a kezelők pihenőkörülményei is romlanak. Az igazgatóság vezetői tárgyaltak erről a szakszervezeti bizottsággal, az érintett dolgozókkal, s ennek alapján a kisebb pihenőhelyiségek fotelágyakat raktak, hogy a pihenés azért viszonylag kényelmes legyen. A dolgozók megértették, hogy a posta jövője, a távközlés fejlesztése közérdek és így még az új üzem megépülése előtt megkezdik az automatizálást.

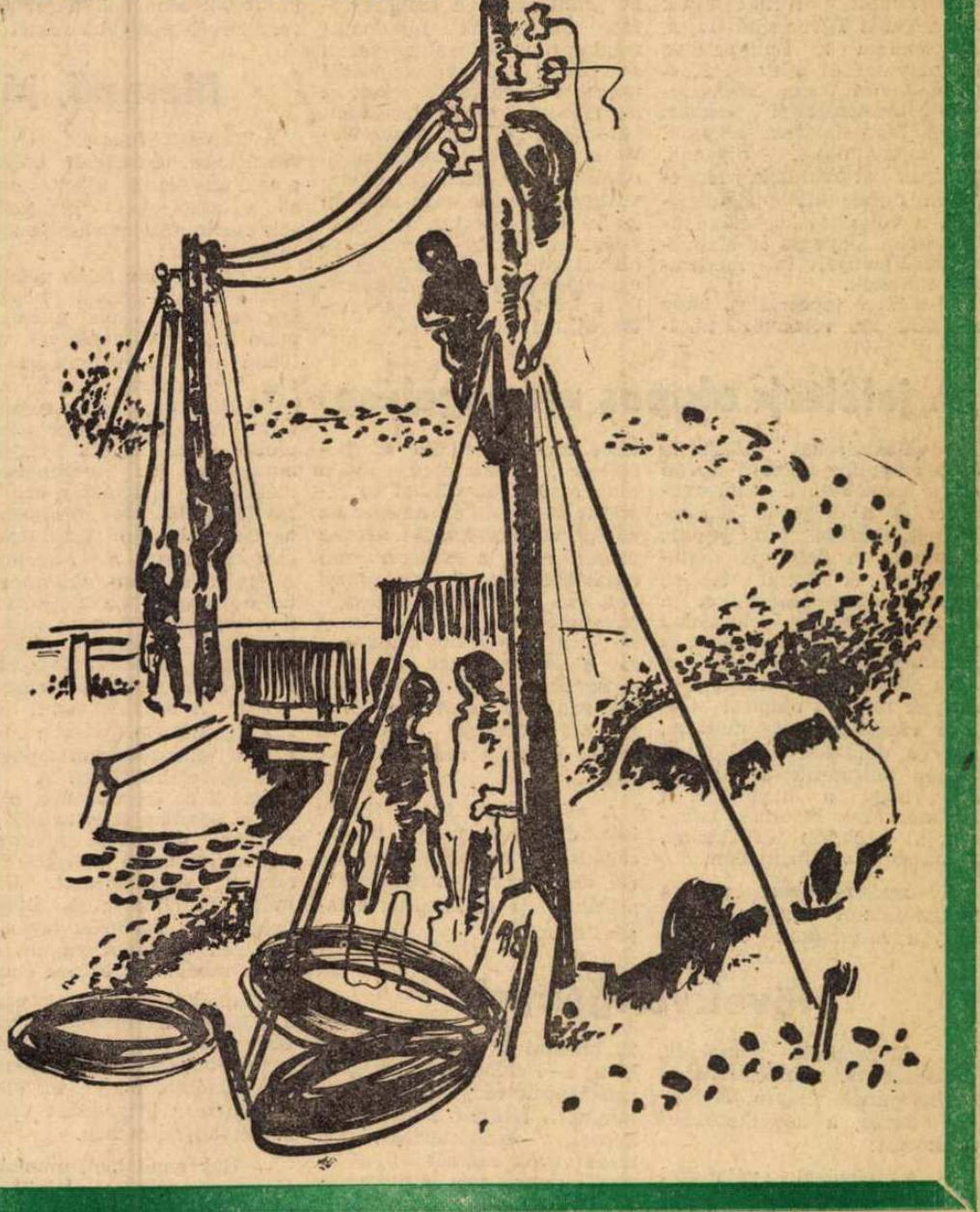
Szarvas Sándor igazgató elvtárral ezekről beszélgetve, a dolgozókat közvetlenül érintő két kérdést tettem fel. Az egyik: vajon az új műszaki épület rendelkezik-e majd megfelelő szociális létesítményekkel, másik problémánk pedig — tekintve, hogy erről már sokfajta hír kering — igaz-e, hogy az automatizálás feleslegessé teszi a forgalmi személyzetet.

— Ma már nincs olyan építkezés, amelyik egyben nem biztosítaná az ott dolgozók fürdési, étkezési, a mi esetünkben pedig a pihenési feltételeket is. Azt hiszem, mindenki szívesen dolgozik majd az új távközlési központban. Ami pedig a felesleges munkaerőket illeti, s ez elsősorban a nőket foglalkoztatja — megnyugtató választ kaptak. Az automatizálás valóban kevesebb kezelőt igényel, de a gépekre is felügyelni kell. Ez a munka azonban sokkal magasabbrendű, kifinomultabb, mint a jelenlegi kezelés, magasabb jövedelemhez is jut a dolgozókat. Oktatásuk, képzésük már megkezdődött. A teljes automatizálás 1980-ra fejeződik be. S nem képzhető el olyan műszaki fejlődés, amely a dolgozóknak az előbbinél rosszabb életkörülményeket teremtené!

v-k

i-i.

HÓFÚVÁSBAN

Az idei munkaverseny-feladatok

A Posta vezérigazgatója és a Postások Szakszervezete elnöksége együttesen kiadta a Posta 1967. évre szóló szocialista munkaversenyének főbb irányelveit.

A szocialista munkaverseny irányítása és szervezése a szakmai és szakszervezeti, valamint a KISZ-szervek együttes feladata. A verseny nyilvántartása, az előfeltételek megteremtése a szakszervezők dolga, a célok meghatározása, a verseny értékelése, az élenjárók jutalmazása viszont már közös munka. A fentiekből következők, hogy a postaszervek vezetőinek — együttműködve a szakszervezettel és a KISZ-szervekkel — közösen kell az adott szintnek megfelelően, a konkrét feladatokból adódóan meghatározniuk a munkaverseny céljait úgy, hogy az érdekelt dolgozók és kollektívák előtt azok világosak és egyértelműek legyenek.

Az irányelvek azt is rögzítik, hogy az alapvető feladat a postai szolgáltatások minőségének és kulturáltságának, valamint gazdaságosságának javítása. Ez az elsődleges és minden postai tevékenységnek el kell alárendelni. Minden egyéni vagy kollektív versenyvállalásnál az legyen a döntő, s ez vezérelje a szakmai és mozgalmi vezetőket a munkaverseny irányításában és szervezésében.

Minőség, kulturáltság, gazdaságosság. E jellemzők világos választ adnak a még egyes területeken jelentkező mennyiségi szemlélet helyettesítésére.

A Posta egyes irányító szerveinél elterjedt, hogy a munkaverseny elsősorban a végrehajtó szolgálatban foglalkoztatott dolgozók erkölcsi kötelessége. A kongresszusi munkaverseny tapasztalatai alapján célszerűnek látszott az irányelvekben megfogalmazni azt az igényt, hogy a műszaki és egyéb irányító munkakörökben foglalkoztatottak saját feladataik jobb ellátása, egymás segítése érdekében fokozottan vegyenek részt a munkaterületek jobb üzemi- és munkaszervezésében, a dolgozók megfelelő anyag- és szármellátásának segítésében. Lényeges az is, hogy a harmadik öt éves tervben szereplő beruházások részletterveit mindenre kiterjedő alapossgággal készítsék és megfelelő időben a kivitelező szervek rendelkezésére álljanak.

Természetes, hogy egyetlen postás dolgozó vagy kollektíva ténykedése — éppen a szolgáltatások jobbátétele érdekében — nem lehet elszigetelt. A postaszervek egymaguk nem oldhatják meg feladataikat, hiszen a postai munkára az egymásrautaltság jellemző. Elsősorban a berendezések fejlesztésénél és a műszaki szolgálatban a postán kívül álló gazdasági egységekkel is közvetlen munkakapcsolatban állnak, s az ilyen

együttműködést is hatékonyabbá teszi a szocialista munkaverseny, a szocialista munkaszerződés. Eppen ezért az irányelvek megszabják: az eredményes együttműködés és kölcsönös segítség, a kapcsolódó feladatok sikeres végrehajtása érdekében a postaszervek egymás között, valamint a postaszervek és külső vállalatok között kössenek szocialista munkaszerződéseket, vagy alakítsanak komplexbrigádokat.

A munkaversenyben élenjárók erkölcsi és anyagi elismerésének egyik leghatékonyabb módszere, ha az egyes érdekelt dolgozókat, vagy kollektívákat a meghatározott cél vagy figyelemre méltó vállalkozás teljesítése után közvetlenül jutalmazzuk. E módszer mind jobban megértésre talál, de nem vált még általános gyakorlattá. Ezért rögzítik az irányelv, hogy kitüntetésben és jutalomban elsősorban a munkaversenyben legjobb eredményt elérő egyének és kollektívák részesüljenek. Jó általánossá tenni, hogy az előre meghatározott feladat elvégzésekor, vagy a vállalkozás teljesítésekor az erkölcsi és anyagi elismerést mindenki hamarosan megkapja.

Az ismertetett általános elvi és gyakorlati módszerek közül a postaszolgálat minőségének javítása, a termelékenység növelése, a költséggazdálkodás, valamint az állóeszköz fejlesztése feladatainál az irányelvek megszabják a teendőket. Természetesen a Posta előtt álló felsorolt feladatokat az egyes postaszervek a szakszervezeti és KISZ-szervekkel közösen, a helyi adottságoknak megfelelően alakítsák ki. Csak így lesz meg a reális lehetősége annak, hogy a tervismertető termelési tanácskozáson, a szocialista brigáderkezelőket a dolgozók megismerhessék feladataikat és megtegyék az egész évre szóló munkaverseny-vállalásaikat.

A gazdasági munkát elősegítő vállalkozásokkal együtt jelentősebb helyen szerepeljenek a munkaversenyben a postás dolgozók tudatának formálását, általános és szakmai műveltségük fejlesztését célzó vállalkozások. E területen a szakszervezeti szervek, az összes szakszervezeti aktivisták és tisztségviselők tevékenysége kerül előtérbe.

Végül — de nem utolsósorban — nem feledkeztünk meg egy pillanatra sem arról, hogy a munkaverseny — mint általában szocialista rendszerünkben minden tevékenység — csupán eszköz a cél eléréséhez. A cél az ember, az egyéni és társadalmi jólét, a dolgozók életszínvonalának tervszerű, rendszeres emelése. Ezért az irányelvek hangsúlyozzák: az egyéni és kollektív versenyformákban belül továbbra is szem előtt kell tartani a vállalkozók és teljesítőkénél — az erkölcsi és anyagi elismeréssel egyetemben — a biztonságot, az övrendszabályok maradéktalan biztosítását, a balesetmentes munkát, valamint a munkavédelmi intézkedési tervből adódó feladatok megoldását.

S. I.

A választás az üzemi demokrácia erősítése

A választási munka néhány tapasztalatát sorakoztatjuk fel, a Teréz Távbeszélő Üzem, Rákospalota 1., Budapest 73. postahivatala és a Posta Központi Javító Üzem szakszervezeti bizottságánál szerzett eddigi tapasztalatok alapján. A tapasztalatok olyanok, amelyek általánosak, lényegében mindenütt jelentkeznek, a választásokat előkészítő munka lényeges és alapvető körülményeit és módszereit tükrözik.

Általános tapasztalat, hogy a SZOT ide vonatkozó hatá-

rozatában foglaltak szerint ez év januárjában a szakszervezeti bizottságok mindenütt megkezdik a szakszervezeti újválasztásával kapcsolatos előkészületeket, az előírásokat a megengedett határon belül pontosan követik. Ennek megfelelően mind a négy üzemben előkészítettek, illetve már részben le is bonyolították a választásokat, az osztály- és műhelybizottságok újválasztását, egyidejűleg gondos előkészületek folynak az alapszervezetek újválasztására is.

teljes bizalmat élvezik és alkalmasak lennének a jelölésre, az év legnagyobb részét —

néhány nap kivételével — az ország különböző részein tartják és ezért nem jelölhetők.

Elemző, jó beszámolót!

A Teréz Távbeszélő Üzem szb-titkára, **Derencsér Bálint**, a szakszervezeti bizottságok a választásokat előkészítő sokrétű munkáját vázolja nyilatkozatában:

— Előjáróban talán néhány szót a szakszervezeti vezetőség beszámolójáról: a beszámoló kollektív munkával, valóban a szakszervezeti aktívák bevonásával készül. Arra törekszünk, hogy elemzően feltárjuk a tagság előtt a legutóbbi választás óta végzett munkáját, az eredmények mellett a hiányosságokra is rávilágítsunk, de elsősorban az előtűnt álló feladatokra összpontosítsuk a figyelmet. A leglényegesebb számunkra üzemünk éves tervteljesítésének segítése. A terv sikeres teljesítése érdekében döntő feladat a termelési tanácsok előkészítése és megszervezése. A szakszervezeti bizottság közreműködik a termelési tanácsok anyagi anyagi összeállításában. A javaslatok és észrevételek mellett elsősorban felelősségteljes szervező munkával kívánjuk segíteni az üzem előtt álló feladatokat végrehajtását. Üzemünkben jelenleg 16 brigád dolgozik, s közöttük olyanok, amelyek többszörösen elnyerték a szocialista brigád címet.

Központos osztályunk pedig a „Szocialista munka osztálya” címet viseli. A szakszervezeti bizottság egyik lényeges feladata, hogy továbbra is segítse a brigádokat vállalkásaik teljesítésében.

— Úgy gondolom, munkánk elemzése során szólni kell arról a segítségről is, amelyet a Budapesti Bizottságtól kapunk — folytatja az szb-titkár. — Véleményem szerint a Budapesti Bizottság az alapszervezeteknek, így nekünk is, az instruktorokhoz keresztyűn nyújtja a legfőbb segítséget. Alapszervezetünk instruktorja, néhány alkalomtól eltekintve részt vesz vezetőségi ülésein és észrevételeivel, javaslataival segíti munkánkat. Közreműködik a felvétel munkaterv elkészítésében, tanácsokat ad feladatunk megtervezéséhez. Taggyűléseinknél választ ad dolgozóinknak a mi hatáskörünkön túlmenő kérdésekre és továbbítja az észrevételeket a Budapesti Bizottsághoz. Nagyon hasznosnak tartom, hogy a Budapesti Bizottság a vezetőségi tagok részére tanfolyamokat szervez, ahol a rezortbizottsági feladatok, a helyes munkamódszerek ismertetésével segítik a vezetőségi tagokat, hogy jól elláthassák munkájukat.

Azt javasolhatom, hogy a közelgő vezetőségválasztások lebonyolítása után a Budapesti Bizottság, az eddigiekhez hasonlóan, minden rezortbizottság részére szervezen tanfolyamot, és az alapszervezetek részére dolgozza ki a bizalmi oktatásának tematikáját.

A Rákospalota 1. postahivatal szb-titkára, **Szűcs János**, a szakszervezeti bizottság beszámolójának előkészítéséről tájékoztat:

— Nagy gondot fordítunk a szakszervezeti bizottság beszámolójának előkészítésére, s ennek érdekében felvettük magunk között hivatalunk egyes területeit. A szakszervezeti bizottság tagjai alapos tájékozódás és az eddig végzett munka felmérése alapján elkészítik egy-egy meghatározott területről szóló beszámolójukat, majd azokat egyeztetve, megvitattva készül a vezetőség számvetése az eddig végzett munkáról.

A 4 postaszerv tapasztalatai alapján leszűrhető az a következtetés, hogy alapjában mindenütt felismerték és megértették a jelölő bizottságok kulcsfontosságú szerepét, és ennek megfelelően választották meg a jelölő bizottság elnökeit és tagjait. Különösképpen figyelemre méltó jelenség, hogy az elmúlt évek során számottevően erősödött a szakszervezeti demokrácia, hiszen mind a négy szervnél észrevehető, hogy a szakszervezeti tagság, a dolgozók minden eddiginél határozottabban és mind többben nyilvánítják véleményüket a szakszervezeti munkáról, a gazdasági vezetők tevékenységéről, s nagyon is alaposan mérleget a jelölőket.

Kibontakozóban van tehát a vezetők és dolgozók kapcsolatában az együttműködésnek, az egymást segítő véleményeserének válmifele új eleme, ami jelentékeny emelője lehet az új gazdasági mechanizmus előkészítő 1987-es tervű feladatai teljesítésének. A választási munka során a szakszervezeti bizottságoknak ezt a szellemet, lélekort még tovább kell erősíteniük. Bátorítsák a dolgozókat, hogy az üzem a szakszervezeti élet minden feladatával, a munka minden problémájával kapcsolatban mondják el észrevételeiket, és ezáltal a szakszervezeti választások a szakszervezeti és az üzemi demokrácia erősítésének mérföldkővé válnak.

V. I.

JOGI TANÁCSADÁS

Az utóbbi időben a jubileumi jutalom körüli viták alaposan megtrikáltak, de egészen még nem szűntek meg.

K. I. ilyen természetű ügyben hozott döntést az I. fokú munkaügyi döntőbizottság. A mindenképpen korrektdöntés nyilvánosságát érdekel, mert érdekes tanulság vonható le belőle.

Az igazgatóság a jubileumi jutalom iránti kérelmet azért utasította el, mert megállapítás szerint a dolgozó munkaviszonya nem volt folyamatos. A munkaviszony elismerését igazgatóság szerint megszakítások voltak.

A munkaügyi döntőbizottság viszont a következőket állapította meg:

„A munkaügyi döntőbizottság a bizonyítási eljárás során megállapította, hogy K. I. 1940. szeptember 8-tól az ún. visszacsatolt területeken a katonai közigazgatás időtartama alatt különböző postahivataloknál postai adminisztrátor minőségben működött, s mint ilyen dolgozó, illetményét nem esetenként a postamestertől, hanem az ún. hadipótlékkal együtt, az igazgatóságtól kapta 1942. október hó 1-ig. Így

ez idő alatt a munkaviszonyát folyamatosnak kell tekinteni, annak ellenére, hogy a kiadói igazolvány szerint megszakítás van. A kiadói igazolvány szerint megszakítottnak tűnik az 1941. V. 29—1941. VI. 9-ig terjedő idő, amikor a dolgozó ezt Gyergyófaluból (Erdély) — Belatinca (Délvidék) utazással töltötte, és az 1942. VII. 4-től 1942. VIII. 1-ig terjedő időszak is, amely alatt a dolgozó az igazgatóságtól 13 hónapi folyamatos munka után szabadságot kapott. A folyamatos munkaviszony elismerését igazolja az a tény is, hogy 1947. november hóban kiállított szolgálati táblázata tanúsága szerint (mind az igazgatósági, mind a létszámhivatali példányokon) a 4. oldalon „A tényleges szolgálati miert szakított” című pont nyilvántartási részében utolsó megszakítást mindenhol az 1939. III. 15—1939. V. 5-ig terjedő megszakítás szerepel.

A munkaügyi döntőbizottság a fentiek alapján 1939. V. 6-tól a munkaviszonyt folyamatosnak fogadta el és ezért K. I. postafőellenőrt 1964. május 6-án a 25 éves jubileumi jutalom megillette.”

J. L.

ELNÖKSÉGI ÜLÉSÜNKRŐL

Szakszervezetünk elnöksége december 29.-én tartotta 1986. évi utolsó elnökségi ülését. Napirenden szerepelt a Posta 1987. évi feladatait segítő szocialista munkaverseny főbb irányelveire vonatkozó javaslat, a területi bizottságok választásával kapcsolatos intézkedési terv és a szakszervezeti politikai iskolák működésének Zala és Komárom megyei tapasztalatai.

A továbbiakban az elnökség megvitatta, majd jóváhagyta a Postások Szakszervezete 1987. évi költségvetését, és a postás dolgozók testnevelési és sporttevékenységéről szóló tájékoztató jelentést.

A napirendek tárgyalásai során az elnökség megfelelő határozatokat hozott.

Végül az elnökség tájékoztatót kapott a közelmúltban Norvégiában járt szakszervezeti delegáció tapasztalatairól.

„Mi bízunk benned!...”

A Budapesti

Mikrohullámú

Központ TV-rész-

lege adásszünet-

ben bizalmi vá-

lasztott. Magyar

Gyulát bízták meg

újra e tisztséggel,

aki hat éve élvezte

munkatársai bi-

zalmát. Egyszerű

tettei sohasem

keltettek szenzá-

ciót, önzetlen jár-

adozásáról csak

nagyritkán hal-

laltak. De legszű-

kebb környezeté-

jél tudja, mit tett

a kis közösségért.

Ezért választották

ismét őt, a régit.

— Gyula! De a

jövőben nemcsak

azt várjuk el tő-

le, hogy üdülő-

jegyet szerezze,

meg ügyeljen arra,

hogy mindenki

eleget tegyen tag-

díjfizetési kötele-

zettségének, és el-

intézd a csoport

mindennapos

ügyes-bajos dol-

gait. A követel-

mények nagyobb-

bak lesznek. Szól-

bele a jutalmak, a

prémiumok, az

esetleges bérkor-

rekciók dolgába is

— mondották

munkatársai, in-

telimnek, jó ta-

naácsnak, utravaló-

nak száma, mi-

után már megvá-

lasztották.

Hogy a nagyobb

követelmények tá-

masztása, a tulaj-

donságok, az ér-

demmi vita miatt

a bizalom meg-

adása után kezd-

ődött, ez nem de-

rült ki, őszintén

szóval nem is ke-

restünk rá ma-

gyarázatot. Az a

fontos, hogy Ma-

gyar Gyula alapos

elgondolást kapott.

— Ereztem,

hogy valami

hiányzik a mun-

kából — mond-

ja inkább csak ön-

magának, hang-

osan gondolkodva

a bizalmi. — De

ezekeztől a dolgo-

zól csak utólag ér-

tesültem. Előtte

senki sem volt ki-

váncsi a vélemé-

nyemre. Még a

szakszervezeti bi-

zottság sem.

Az intelmek te-

hát nem elsősor-

ban neki, a bizal-

minak, inkább a

szakszervezeti bi-

zottságnak, meg a

gazdasági veze-

tőknek szóltak.

Hogy ne döntse-

nek nélküle, az

szb. ne adja be-

leegyezését addig,

amíg nem ismeri

a bizalmi vélemé-

nyét. Igaz, a 24

órás szolgálat és a

48 órás pihenés

beosztásról csak

renddel nehéz el-

érni az embere-

ket.

— Nehéz, de

nem lehetetlen.

Olyan kérdések-

ben, amelyek erő-

sen érintik a dol-

gozókat, érdemes

várni. Kell, hogy

alaposan fontolóra

vegyék: a választ-

ott, illetve a ter-

vezeti megoldás a

legelőnyösebb-e.

Szűcs József, a

szakszervezeti bi-

zottság titkára

szorgalmasan je-

gyez. A kis fűzet-

ben szaporodnak a

sorok.

— Érttem, min-

dent megértettem

— mondja. — A

bírálat jogos, el-

fogadom. A szaks-

szervezeti bizott-

ságnak változtat-

nia kell a munka-

módszerén.

— És azt is ren-

dezni kellene,

hogy az újonnan

belépők időben

kapjanak munka-

köpenyt. Tudjuk,

ez nemcsak a tv-

állomás, nem is

csak a Budapesti

Mikrohullámú

Központ ügye. Á-

ltalános postai ren-

delkezés, hogy a

próbaidősk nem

kaphatnak mun-

karuhát, mert az

bizonyos idő után

a dolgozó tulajdo-

na lesz, s ki tud-

ja, bevállal-e. De

az is tény, hogy

ezeke az embe-

rekre nem bizat-

juk rá a szennye-

zőbb munkákat.

Gondolkozni kel-

lene, milyen más

megoldás lenne

előnyösebb a je-

lenleginél.

Sok minden

szóba került ezen

a rövid tanácsko-

záson. A legtöbb-

bet a munkáról, a

jobb, a minőségi-

leg is jobb mun-

ka lehetőségeiről

beszéltek. Arról,

hogy minél keve-

sebb legyen az

adáshiba, hogy

minél jobb legyen

a kisugárzott kép

minősége, hogy le-

gyen elegendő

tartalék alkatrészt,

hogy a meghibá-

sodott műszerek

cserélhetővé a le-

hető leggyor-

sabb legyen.

— Gyula! Te

alapító tag vagy,

tíz éve itt dolgo-

zol. Te tudsz ösz-

szehasonlítást ten-

ni, ismered a ré-

gieket is, az úja-

kat is. Onnan, a

hatedik emelet-

ről, ahol dolgozol,

messzire látni,

Úgyjél hát min-

denre. Egyszóval:

mi bízunk ben-

ned.

Lassan elfogy a

kis csoport mon-

danivalója. A ta-

nácskozásnak az

imént újráválasz-

tott bizalmi vet

véget.

— Igaz, hogy

adásszünet van, de

most kezdünk

hozzá a mérések-

hez. Jó minőségű

képet kell sugá-

rozni! Köszönöm a

bizalmat.

A szabadsághe-

gyi tv-adótorony

kecses épületében

felelősségteljes, jó

képességgel, szorgos

emberek dolgoz-

nak. Ez a tanács-

kozás is ezt bizo-

nyította. S nem-

csak a bizalmat, a

szakszervezeti bi-

zottságot is ellát-

ták utravalóval.

Zsidai Pál

Együtt a dolgozókkal

A Posta Központi Javító Ü

Kérdez: az ördög ügyvédje

A Vígsház új, nagy sikere: Az ördög ügyvédje. Így nevezi tudvalevőleg a katolikus egyház azt a magas rangú papi személyt, akit azzal bízik meg, hogy kötelességszerű kétkedéssel vizsgálja a bizonyítékokat egy-egy szentté avatási eljárásban. A darab címe és alaphelyzete adta az ötletet: ezúttal mi játszunk „az ördög ügyvédjének” szerepét, már ami a színházat, a művet illeti. A postás nézőknek így tettük fel a kérdést: — Mit értettél 1967-ben a színházlátogatót a néhai boldogtalan szerzetes-jelölt, a fiatalon elhunyt Kaszap István (a darabban: Gregor Pista) szentté avatási pere? Lekötheti-e a mai nézőt annak a katolikus egyházi méltóságnak a vívódása, akit a negyvenes évek elején a vizsgálatokkal megbíztak? Szól-e egyáltalán ez a darab a mához, tanít-e valamire, befolyásolja-e a néző világnézetét?

Wessel Lászlóné a Helyközi Távfeszítő Igazgatóság kezelési osztályán nem lepődik meg a kérdésen:

— Amikor hallottam, hogy a Kaszap-ügyről Thurzó Gábor könyvet ír A szent címmel, bennem is felmerült ilyen gondolat. Azután elolvastam — és már alig vártam, hogy színpadi változatát lássam. Nagyon tetszett. S a feltett kérdésre a válaszem egyértelműen: igen! A szentté avatási história szerintem itt másodlagos. Úgy gondolom, a színházba elmegy hívó és hitetlen, katolikus és protestáns, de az a probléma, hogy szent-e Gregor Pista vagy sem, azt hiszem, ma már mindegyiket hidegen hagyja. A perben folyó vizsgálat során azonban széles körképet kapunk a korabeli úri Magyarországról. Arról a rendszerről, amelynek akkor már vesztesre állt a Szovjetunió ellen a náci oldalán indított rablábróba, amely üldözte az ártatlan állampolgárok százait, s amelynek napjai akkor már meg voltak számlálva. Világosan kitűnik a darabból: az akkori rendszernek szüksége lett volna egy magyar szentre, hogy a vallásos tömegeket a bolsevizmussal ijesztgethesse, s

ezzel serkentse ellenállásra, amire másképp már nem voltak hajlandók. Leleplező erejű mű ez: lerántja a leplet a jezsuiták erőszakosságáról, s a magas klérusról is, amely összefonódott az államhatalommal. Gondolok itt az öreg megyéspüspökre, aki a prelátust arra kényszeríti, hogy meggyőződése ellenére javasolja a szentté avatást. S ezzel, azt hiszem, a kérdés második felére is válaszoltam. Hiszen a darab a mai nézőt sok mindenre megtanítja, felvilágosítja a múlt rendszer lényegéről, meggyőzteti azt, s ezáltal világnézetileg is hat.

Patke Józsefné, a 70-es postahivatal könyvtárvezetője szintén olvasta a regényt, s ugyancsak attól kapott kedvet, hogy a drámát megnézzék. A kérdésre ő is határozott igennel válaszol, megcáfolva minden kétkedéseinket:

— Bár Gregor Pistáról sok szó esik — mondja —, a dráma főhőse félreérthetetlenül a prelátus. Igazsívó, talpig becsületes, tisztá ember, akinek rokonszenvesége Páger Antal élményszerű alakításában még csak fokozódik. Milyen megárazó, amikor rágalomhadjáratot indítanak ellene, politikailag „be akarják mártani” baloldali kapcsolataival, csak azért, mert nem volt hajlandó a csúnya betegségben meghalt szerzetesjelöltből szentet kreálni!... Könyörtelenül megmutatja a dráma, mennyire állszent volt nálunk a régi világ, hogyan igyekezett a hatalom a tömegek vallásosságát a szennyes háborús, politikai célok érdekében kihasználni. Kitálalták például a „kéz a város felett” legendáját, kihasználva azt, hogy a szövetségesek egy ideig nem bombázták Gregor-Kaszap Pista városát. Bezzeg, Székesfehérvár első bombázása óta már hallgattak róla... No meg itt van a „szent” sógora, aki gyönyörűen megszedi magát az emberek ostobaságán... A dráma nagy érdeme szerintem az, hogy úgy bírálja az egyházat, annak magasabb körét s a tömegek vakhitét, hogy egyetlen em-

bert sem sért meg esetleges vallásos érzületében.

— Még pár szót az alakításokról: Págeren kívül főként Sulyok Mária tetszett, aki remekül játssza meg Benigna anyja pálfordulását, továbbá Tomanek Nándor, aki félelmetes jezsuita páter. A 90 éves püspököt alakító Darvas Iván az évad egyik legnagyobb élményét nyújtja: csak úgy csöpög belőle a keneteljes ravaszság. Nagyszerűen segíti mindegyikük az írói mondánivaló érvényesülését! Szó, ami szó: ezt a darabot mindenkinek ajánlom, mert gondolkodásra, önvizsgálatra késztet, amellyel, hogy kitűnően szórakoztat.

„Az ördög ügyvédje”, mármint a kérdés felvetője tehát kudarcot vallott. Győzött Az ördög ügyvédje, a dráma.

G. Szabó László

SIKÁTOR

ÚJ MAGYAR FILM

A boldogság keresése. Rényi Tamás új filmje, amely Kertész Ákos regényéből készült, ezt a köznapis és mégis oly bonyolult problémát boncolgatja. A főhős, Vince, egy vidékről városba felkerült fiatal munkás, aki azonban magával hozza, minden sejtjében hordozza a faluból városba szakadt ember ellentmondásos egyéniségét. Az új körülmények, a városi élet, az új munka- és ismeretségi kör különösen összebonyolódik múltjával, a megváltozott körülmények között is tovább hat benne a szerzési ösztön, a számítás és végül is elszalasztja boldogságát. Szereti Gabit, a szűkös körülmények között fiát nevelő elvált asszonyt, de fél a felelősségtől, a családtól és ez megakadályozza érzéseit. Hiába él a városban, hiába szakmunkás, csak térben lépte át a falu mezsgyéjét, gondolatvilágát visszahúzza.

Az asszony nem bírja a szerelem nélküli házasságot és boldogtalanságában Vincéhez menekül. Ennél a jelenetnél megtörik a film logikája, megcsorbul az idáig töretlen jellemrajz. A férfi most sem meri vállalni ugyanis szerelmét, a boldogságot, eltávolítja magát az asszonytól. Gabi visszamegy férjéhez, aki egy váratlan indulatkitörésében megöli Rényi Tamás új filmje jelentős előrelépés a munkásélet ábrázolásában. Létköre hiteles, valóságos, erőteljes képsorai pillanatok alatt beleviszik a nézőt a történet hangulatába, lírája megragadó és őszinte. A rendező színészvezető tehetségét is dicséri a két főszereplő Koncz Gábor és Törőcsik Mari gazdag, finoman árnyalt alakítása. Forgách Ottó operatőr megkapó erejű képei híven szolgálják a rendező célkitűzéseit.

v. i.

Nagymértékben egyet lehet

k. gy.

Vidékre akartam telefonálni. Nem tudtam! A vonal túlsó végén közölték: a Szajna megyei távfeszítő-alkalmazottak sztrájkolnak. Vajon miért? A választ hamarosan megkaptam egy sajtótájékoztatón, amelyet a Francia Postai és Távközlési Szövetség rendezett; előadója a szakszervezet főtitkárhelyettese, Ginette Le Borgne elvtársnő volt. Számos újságíró jelent meg, így többek közt a L'Aurore, L'Humanité, Combat, Le Figaro, Tele-Defense, Usine Nouvelle és a Postas Dolgozó munkatársai.

— Azért sztrájkolunk — mondotta a többi között —, mert rosszabbodtak a munkakörülmények, indokolatlanul növelték a munkaintenzitást. A PTT eljárt a minisztériumnál és a Párizsi Távközlési Igazgatóságnál ez ügyben, de minden törekvésünk, amelyet a dolgozók érdekében tettünk, meghiúsult. Ezért hát a munkabeszüntetéshez folyamodtunk, s 24 óras sztrájkot hirdettünk Szajna megyében. A tények a következők — s Le Borgne elvtársnő sorolja az adatokat —: 1949 óta az automatizálás növekedésével egyidejűleg az igazgatóság jelentős létszámcsoökkentést hajtott végre, pedig ez idő alatt a forgalom jelentős arányban növekedett. 1958 és 1964 között a belföldi távfeszítő-forgalom megkétszereződött, a nemzetközi pedig megháromszorozódott. Ugyanakkor pedig a távközlési vezérigazgató nyilatkozata alapján a létszám csupán hét százalékkal emelkedett. Tehát a feladatokat csak a dolgozók munkaintenzitásának növelésével tudták végrehajtani. Mivel a személyzet sok esetben nem tudott megbirkózni a megháromszorozódott igényekkel, állandósultak a zaklatások, megtorlások, a szerzett jogok megvonása vagy csorbítása. Emelték az esti szolgálatok számát, módosították, illetve szűkítették a vasárnapi és ünnepnap pihenőidőt. Automata órával mérték a szüneteket. Csökkentették az ünnepnap díjazásokat.

— Egyszerűen a szervezési hibákat a távfeszítő-kezelők sínylek meg. Mit gondolnak még, meddig lehet elmenni? A túlzott igénybevétel miatt 1947-ben 76 dolgozót kellett kórházi gyógykezelésben részesíteni, 1955-ben már 751-et, 1959-ben 1032, 1960-ban 1081, 1961-ben 1181, 1962-ben 1242, 1963-ban 1700 dolgozót gyógyítottak kórházban, tehát öt év alatt a foglalkozásból adódó megbetegedések száma 40 százalékos emelkedést mutat. Ugyanakkor a többszöri betegszabadságot az igazgatóság a minősítés lerontásával bünteti. Ha sok valakire az ilyen irányú panasz, kitesznek egy táblát kezelőasztalára: „Szorgalmas megfigyelődő”

SZTRÁJK

felirattal. Frázisokat pufogatnak, nem létező jövéti szervezetekről. Ugyanakkor több mint ötezer párizsi távfeszítő-kezelő számára egyetlen vállalati bölcsőde sem létezik. Egyetlen óvoda működik 30 férőhellyel, az Inter-Archives-ban, ahol 3000 asszony dolgozik együtt. A távfeszítő-kezelők nagy részének a szünetekben és a munkamenetek között nincs pihenőhelyük. Jó néhány öltöző állapot, a munkahelyek szellőztetése, a fűtés törhetetlen. Hogy mit követelünk a sztrájkban? Hosszabbítsák meg a pihenőidőt, hatálytalannítsák az állandó megszorításokat, vegyék számba a megnövekedett munka ütemét és természetét, s díjazzák kétszeresen a vasárnapi és ünnepnap munkát. Hát ennyit akartam csak mondani. Harcunk igazságát bírálják el önök, s úgy írjanak lapjaikban — fejezte be Ginette Le Borgne a tényeken alapuló rövid, de tartalmas tájékoztatóját.

Az újságírók sűrűn jegyezték. S másnap a francia lapok — még a jobboldaliak is — vezető helyen írták le a francia postaigazgatás munkásellenes törekvéseit.

A sztrájk eredménye: 2 nappal a megmozdulás után a francia postaügyi minisztérium utasította az illetékes postal vezetőket a dolgozók panaszainak részbeni orvoslására, egyes korlátozó intézkedések visszavonására vagy módosítására.

Ilyen egy sztrájk Párizsban.

Harcban megedzett szakszervezeti aktivisták számára ez a harc nem valami újdonság, mert hiszen ott voltak ők akkor is, amikor fegy-

Realizmus a Benczúrban II.

A java alkotó korában elhunyt, nagy tehetségű festőművész, Zilahy György emlékére rendezte meg a Postás Művelődési Ház képzőművészeti köre első nagyszabású, úgy mondhatnók reprezentatív kiállítását. Olajfestmények, akvarellek, pasztellrajzok: az egykori mester tanítványainak munkái emlékeztettek reá...

A kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmával vették föl a Zilahy György nevet.

A megnyitó beszédet Xantusz Gyula mondotta és ő értékelte a kiállított munkákat. A zsüri négy díjat adott ki. Dombi Livia, Fehér Ágnes, Ferk Ilona, Banga Ferenc részére. Érdekes momentum volt a kiállítás megnyitására, hogy azon részt vett egy lengyel vendég is, az éppen nálunk időző Stanislaw Skraba, a wroclawi amatőr művészeti klub képviselője. A lengyel vendéggel a művelődési ház, illetve a képzőművészeti kör vezetősége megállapodott, hogy a jövőben szoros kapcsolatot tartanak fenn. Március

érténi Horváth Ferencnek az végén a kiállítás anyagát, körülbelül ötven képet, bemutatták Wroclawban, ezt követően nyáron tíz lengyel amatőr művészt hívnak meg a tokaji művésztelepre, a mi festőinket pedig az Eszaki-tenger mellett egy művésztelepen látják vendégül.

A kiállítás azt bizonyította, hogy új, jelentős korszaka kezdődik a képzőművészkörnek. Legutóbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy milyen jogos várakozással tekintünk a megújodott Irodalmi Színpad munkájára. Nos, most ugyanezt tapasztaltuk, amikor a nagy sikerű kiállítás után meglátogattuk a harmincnégy főnyi alkotó kollektívát.

Horváth Ferenc, aki Zilahy halála után a kör vezetését átvette, tulajdonképpen már jó néhány évvel ezelőtt a Nép-művelési Intézet instruktorként hivatalosan foglalkozott a kör munkájával.

— Az eddigi tapasztalatokat és a modern képzőművészeti pedagógiai elveket figyelembe véve — mondja — semmiesetre sem helyes, ha iskolában képzeljük el egy képzőművész kör munkáját. Erre, hogy most a kiállításon lengyel vendégünk is ugyanezt hangoztatta. Ők is Wroclawban és másutt inkább klubjellegű formájúak a képzőművészkör, semmint fiatal és idősebb felnőttek iskolájává. Úgy vélem, két csoportra oszthatjuk a kör tagjait. Az egyikbe azok tartoznak, akik hivatali munkájuk mellett valóban amatőr-ként foglalkoznak a képzőművészettel valamely ágával. Ők időről időre járnak be a körbe, hogy együttesen megvitassuk a műveléssel kapcsolatos művészi kérdéseket, esetleg korrigáljuk azokat. A másik csoportba tartoznak elsősorban azok a fiatalabbak, akik megélhetést nyújtó állásuk mellett, tehetségük, adottságuk alapján hivatásszerűen készülnek arra, hogy aktív festők, grafikusok, szobrászok legyenek.

— Az eddigi tapasztalatokat és a modern képzőművészeti pedagógiai elveket figyelembe véve — mondja — semmiesetre sem helyes, ha iskolában képzeljük el egy képzőművész kör munkáját. Erre, hogy most a kiállításon lengyel vendégünk is ugyanezt hangoztatta. Ők is Wroclawban és másutt inkább klubjellegű formájúak a képzőművészkör, semmint fiatal és idősebb felnőttek iskolájává. Úgy vélem, két csoportra oszthatjuk a kör tagjait. Az egyikbe azok tartoznak, akik hivatali munkájuk mellett valóban amatőr-ként foglalkoznak a képzőművészettel valamely ágával. Ők időről időre járnak be a körbe, hogy együttesen megvitassuk a műveléssel kapcsolatos művészi kérdéseket, esetleg korrigáljuk azokat. A másik csoportba tartoznak elsősorban azok a fiatalabbak, akik megélhetést nyújtó állásuk mellett, tehetségük, adottságuk alapján hivatásszerűen készülnek arra, hogy aktív festők, grafikusok, szobrászok legyenek.

— Az eddigi tapasztalatokat és a modern képzőművészeti pedagógiai elveket figyelembe véve — mondja — semmiesetre sem helyes, ha iskolában képzeljük el egy képzőművész kör munkáját. Erre, hogy most a kiállításon lengyel vendégünk is ugyanezt hangoztatta. Ők is Wroclawban és másutt inkább klubjellegű formájúak a képzőművészkör, semmint fiatal és idősebb felnőttek iskolájává. Úgy vélem, két csoportra oszthatjuk a kör tagjait. Az egyikbe azok tartoznak, akik hivatali munkájuk mellett valóban amatőr-ként foglalkoznak a képzőművészettel valamely ágával. Ők időről időre járnak be a körbe, hogy együttesen megvitassuk a műveléssel kapcsolatos művészi kérdéseket, esetleg korrigáljuk azokat. A másik csoportba tartoznak elsősorban azok a fiatalabbak, akik megélhetést nyújtó állásuk mellett, tehetségük, adottságuk alapján hivatásszerűen készülnek arra, hogy aktív festők, grafikusok, szobrászok legyenek.

— Az eddigi tapasztalatokat és a modern képzőművészeti pedagógiai elveket figyelembe véve — mondja — semmiesetre sem helyes, ha iskolában képzeljük el egy képzőművész kör munkáját. Erre, hogy most a kiállításon lengyel vendégünk is ugyanezt hangoztatta. Ők is Wroclawban és másutt inkább klubjellegű formájúak a képzőművészkör, semmint fiatal és idősebb felnőttek iskolájává. Úgy vélem, két csoportra oszthatjuk a kör tagjait. Az egyikbe azok tartoznak, akik hivatali munkájuk mellett valóban amatőr-ként foglalkoznak a képzőművészettel valamely ágával. Ők időről időre járnak be a körbe, hogy együttesen megvitassuk a műveléssel kapcsolatos művészi kérdéseket, esetleg korrigáljuk azokat. A másik csoportba tartoznak elsősorban azok a fiatalabbak, akik megélhetést nyújtó állásuk mellett, tehetségük, adottságuk alapján hivatásszerűen készülnek arra, hogy aktív festők, grafikusok, szobrászok legyenek.

halálra. Válaszunk: a távfeszítő-kezelők megszervezték a fasiszták beszélgetéseinek lehallgatását. Eltérítették és bontották a megszállók számos beszélgetését. Titkos telefonközpontokat és hálózatot szereltek fel az ellenállók, kommunistáknak.

Az utolsó napokban a harc még jobban felhangzott. 1944. június 9-én a postások a legnagyobb szabadságiakot hajtották végre: a Saint-Amand-i fasiszta katonai központ 35 kábelét robbantották fel, július 8-án lerombolták az orly-i távfeszítő és postai kábelket, felrobbantották a Párizs-Strasbourg vonal hídjai alatti kábelét. Augusztus 16-án a posta a vasutasokat követve általános sztrájkba lépett. Augusztus 24-én, csütörtökön bevonult Párizsba az első francia katonai egység, s mi, a nép, lebontottuk barikádjainkat, hogy szabadon megunkozzuk öleljük hazánk fiait, felszabadítóinkat.

Tagadhatatlan, hogy a gaulleista hatalom mostanában nagy erőfeszítéseket tesz arra, hogy a nép részvételét a haza felszabadításában elbagatellizálja. Meg szeretnék hamisítani a tényeket, a történelmet. A CGT minden eszközzel leleplezi ezeket a manővereket, szem előtt tartja a dolgozó nép felemelkedését, s tiltakozik mindenféle elnyomás ellen.

Díhéjában néhány mozzanatában kívántam csak bemutatni azoknak életét, akikkel Párizsban találkoztam.

Illusztráció: Bakallár József

tani a tényeket, a történelmet. A CGT minden eszközzel leleplezi ezeket a manővereket, szem előtt tartja a dolgozó nép felemelkedését, s tiltakozik mindenféle elnyomás ellen. Díhéjában néhány mozzanatában kívántam csak bemutatni azoknak életét, akikkel Párizsban találkoztam.

Bérces György

(Vége)

A tervszerűség és a piac kapcsolata az új mechanizmusban

A gazdasági mechanizmus reformjáról szóló párhuzamos újraszervezés fogalmazza meg a szocialista tervgazdálkodás lényegét: „a népgazdaság tervszerű központi irányításának és a piaci mechanizmus érvényesülésének összekapcsolása — a termelőeszközök szocialista tulajdona alapján”.

A népgazdasági tervszerűség és a tervszerű irányításról alkotott nézetek felülvizsgálatát néhány gyakran használt fogalom tisztázásával kezdjük. Idézünk a Központi Bizottság határozatából. „Szűnjön meg a gazdasági irányítás tervbontásos adminisztratív módszere...” Ez azt jelenti, hogy az éves népgazdasági tervet a jövőben nem aprózzák fel — kötelező tervmutató formájában — az egyes vállalatokra. Ily módon — a párhuzamos szavaival élve — megszabadítjuk a központi tervezést a milliós, folyton változó részletek és összefüggés számbavételének megoldhatatlan feladataitól.

A hangsúly a „megoldhatatlan” szón van. Népgazdaságunk fejlesztésének jelenlegi fokán már helytelen az olyan törekvés, amely aprólékosan próbálja elérni a termelő és szolgáltató egységek tenni-valóit. Ezért csak helyesebb lehet az új gazdasági mechanizmus alapkonceptióját: az egyes kérdésekben mindig olyan (kormányzati, tervhivatali, minisztériumi, vállalati) szinten kell dönteni, ahol legjobban ismerik azokat.

Előre látható, hogy a gazdasági döntések nagy része a vállalatok hatáskörébe kerül. A gazdaságfejlesztés fő irányelveit, arányait továbbra is a népgazdasági tervekben központi határozatként el. Am a végrehajtásban az eddigiek-nél jobban építenek a termelők (eladók) és a felhasználók (vevők) közötti árukapcsolatokra, a kereslet-kínálat közvetlenül érvényesülő kölcsönhatására, amit gyűjtőnéven piaci mechanizmusnak nevezünk.

Miért szükséges hát korrigálni a szocialista tervgazdálkodásról alkotott korábbi elképzeléseket? „Sokáig hajlamosak voltunk arra, hogy a tervet ugyanolyan törvénynek tekintjük, mint bármely más törvényre jut jogszabályt. Az élet azonban bebizonyította, hogy ez ilyen formában nem helyes, mert mechanikus felfogás — mondotta Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság ülésén elhangzott referátumában. — Semmilyen terv sem képes teljes pontossággal számba venni a gazdálkodási feltételeket és a társadalmi szükségletek jövőbeni alakulását, s teljes pontossággal előre meghatározni a társadalom szempontjából legkedvezőbb jövőbeni gazdasági cselekvéseket. Ezért semmilyen terv sem érheti el azt az elvont tökéletességet, hogy minden tekintetben pontosan végrehajtandó törvénynek tekintjük. A terv és a tervgazdálkodás jelentőségét nem kisebbítjük, hanem inkább növeljük azzal, ha a valóságnak megfelelően, realisan fogjuk fel a terv lényegét, vagyis a tervet a gazdasági cselekvés követendő irányvonalának tekintjük.”

A mondottakból adódik, hogy a piaci folyamatok, így a felhasználók, vásárlók igényeinek, kívánságainak érvényesülése olyan következménnyel járhat, hogy módosítani kell a terv korábbi lényeges céljait is. Ez a módosítás azonban — ha nem zavarja a fő arányokat — feltétlenül népgazdasági érdekeket szolgál.

A termelés soha sem öncélú. Semmi értelme a valóságos igényekkel ellentétes árucikkek előállításának. Mit sem ér az olyan tervteljesítés, amely csak az eladatlan vagy nehezen értékesíthető raktári készleteket növeli. A piac jelzései tehát — mivel ellenőrzik és formálják a népgazdasági terv

irányelveinek realitását — hasznosítani lehet a szocialista tervgazdálkodásban is.

Sokakat foglalkoztató kérdés: ha a vállalatok önmaguk döntenek majd saját terveikről, nem keletkezik-e ellentmondás a vállalatok, népgazdasági és fogyasztói érdekek között. Ellentmondások persze keletkezhetnek. Am ezek nem áthidalhatatlanok. A vállalatokat a jövőben is kötelezettségek terhelik. Így az, hogy kihasználják termelési lehetőségeiket, a legjobban eleget tenniük a megrendeléseknek, a jövőbeni gazdasági életüknek, hiánytalanul befizessék az adókat, nyereségüket meghatározott arányban osszák meg az állammal.

A jelenlegi mutatószámok, tervbontásos gazdaságirányítás és a jövőben alkalmazandó közgazdasági módszerek tehát a kötelezettség tekintetében nem különböznek egymástól, csupán a kötelező teljesítésére ösztönző eszközök változnak. A jobban dolgozó, a piaci feltételekhez rugalmasabban, hatékonyabban alkalmazkodó vállalat számára gyorsabb fejlődési lehetőséget, a dolgozóknak pedig az átlagosnál nagyobb jövedelmet biztosít az új gazdasági mechanizmus.

Nem arról van tehát szó,

hogy a jövőben kevésbé lesz tervszerű a népgazdaság fejlődése. Ellenkezőleg. A közgazdasági eszközök, módszerek alkalmazása várhatóan tervszerűbb fejlődést eredményez, mert hatásosabb, mint az egyoldalú utasításokon alapuló tervmutató rendszer.

Mindenki tudja, aki valamilyen formában kapcsolatban van a gazdasággal, hogy a tervek körül — a kötelező tervmutatók ellenére — mindig lehetett alkudozni. Az év elején arról, hogy mekkora tervszámokat kapjanak, az év végén pedig arról, hogy mi számíthat be a tervteljesítésbe. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy év közben számtalanszor módosították a tervet, elvettek belőle, vagy hozzáadtak, akkor könnyű belátni, nemegyszer a véletlenek műlt: hogyan is alakult a tervteljesítés.

Egészen más a helyzet a közgazdasági eszközökkel. Amikor pénzről van szó, komolyabbá válik a vita. Ha valahol valami zsebre megy, ott a partner nem enged mellébeszél. Amit pénzügyi és egyéb közgazdasági eszközökkel szabályozunk, arra csaknem bizonyos, hogy érzékenyebben reagálnak mind a vállalati kollektívák, mind az egyes emberek — és sokkal komolyabban veszik a tennivalókat.

Macsári Károly

Cél: az üzemi eredmény javítása

Az előzetes adatok arról tanúskodnak, hogy a Budapesti Postagazgatóság kiváló eredménnyel zárta az 1966. évet. Teljesítménytervüket 2,9 százalékkal teljesítették túl, az üzemi eredményük pedig több mint 5 millió forint.

A jó munka jutalmául — mondja Nagy Béláné, az igazgatóság vezetője — néhány nappal ezelőtt kifizetett 1 millió 129 ezer forint rendkívüli jutalmat — amit elsősorban a karácsonyi csúsforgalom eredményes lebonyolításáért kaptunk — részben az egész évi erőfeszítés, leleményesség és fáradozás elismeréseként is elkönyvelhetjük.

Ezt örömmel nyugtázzuk. Am mostani látogatásunk célja nem az elmúlt évi eredmények értékelése, inkább az ideai feladatok, tennivalók számvetése.

Demokratikus tervezési módszer

— Úgy tudjuk, hogy a Postavezérgazgatóság a korábbiaktól eltérően, a rövidesen életbe lépő új gazdasági mechanizmus szellemében igazodva határozta meg az igazgatóság ideai tervfeladatát.

— Tavaly tiznél is több kötelező tervmutatót írt elő számunkra a vezérgazgatóság. Am ideig viszont az összbérlapon kívül egyetlen kötelező mutató alapján mindössze azt írták elő számunkra, hogy mennyi legyen az üzemi eredmény (az üzemi tervteljesítés 368 ezer, az építőiparnál 1 millió 999 ezer). A végrehajtást viszont reánk bízták, —

magyarázza a változás lényegét Pardavi Ferenc, a tervgazdasági osztály vezetője. — A számítási anyagként megadott üzleti teljesítmény 4,2 százalékkal feszítettebb a tavalyi irányzámnál.

Ezt követően arról beszélgettünk, hogy a nagyobb önállóságot és felelősséget hogyan osztja meg az igazgatóság a felügyelete alatt működő négy megyei, valamint a járási és a községi hivatalokkal. Továbbá az iránt érdeklődünk, hogy e munkából miként vállalnak részt a szakszervezet megyebizottságai és az egyes hivatalokban tevékenykedő szakszervezeti alapszervezetek, tisztségviselők.

Megtudjuk, hogy a Budapesti Postagazgatóság már évek óta demokratikus módszerek alapján bontja le, adja tovább a felügyelete alatt tevékenykedő hivataloknak a feladatokat. Úgy tűnik, hogy a tervkészítés demokratizmusával jó néhány más postaigazgatóságot megelőztek. A szakszervezet megyebizottságainak véleményét meghallgatva a megyék vezető postahivatalai bízják az igazgatóságnak előírt feladatok mértékének megvalósulását, az igazgatóság elosztását.

A megyebizottságok közreműködése

— Módszerünknek akadnak ellenzői. Még a vezérgazgatóságon is úgy vélik néhányan, hogy szükségtelen az ilyen aprólékos feladatmeghatározás, s elég, ha a feszítési mértékét, jelen esetben a

4,2 százalékos egyformán adjuk tovább minden hivatalnak — mondja Ruttkay Mátyás osztályvezető, aki egyben a szakszervezet Pest megyei bizottsága közgazdasági bizottságának vezetője is. — Szerintünk, s ezt mint szakszervezeti tisztségviselő is mondom, nincs igazuk az ellenzőknek. A fejlődési lehetőség nem minden területen egyforma. Így ha nem tennénk különbséget az egyes hivatalok között, s egyformán állapítanánk meg feladataikat, akkor helytelenül cselekednénk. Különböző a szocialista munkaverseny, az egyes hivatalok eredményeinek értékelését, tevékenységük jutalmazását vagy elmarasztalását csakis ily módon lehetséges viszonylagos közmegegedésre elvégezni.

A feladatok elosztása, az egyes hivataloktól várható üzleti bevétel igazságos ki-munkálása nem könnyű feladat. Nagy körültekintéssel, sokszor hosszadalmas vitával jár. Emberileg érthető, hogy szinte a hivatalok mindegyike könnyebben teljesíthető feladatot szeretne kapni, s ezért néha-néha talán kissé felnagyítják a nehézségeket, próbálják elkendőzni a teljesítés lehetőségeit.

— A szakszervezet megyebizottságaitól, illetve az egyes hivatalok szakszervezeti tisztségviselőitől elsősorban ilyen vonatkozásban kapunk nagy segítséget. A kiváló helyzetismeret alapozott közreműködésük nagymértékben hozzájárul a nálunk kitűnően bevált — régebben tervbontásnak, most feladat továbbadásnak nevezett módszer sikeréhez — mondja Nagy Béláné igazgató — Pardavi Ferenc tervgazdasági osztályvezetőnek és Dénes Ilona személyzeti és munkaügyi osztályvezetőnek helyeslése közepette.

A Budapesti Postagazgatóság vezetői pozitívan ítélik meg a szakszervezet megyebizottságainak közreműködését a beruházási, valamint a fenntartási munkákkal kapcsolatban is. Az igazgató személyhez szólóan méltatta a megyebizottságok titkárait, közgazdasági bizottságainak lelkiszerkesztőit, hozzáértő tevékenységét.

Azonosítsuk a választásokat

— Az igazságnak tartozunk vele, hogy a megyebizottságok elsősorban a tervek végrehajtásában, többek között a helyi intézkedési tervek kidolgozásában, a szocialista munkaverseny szervezésében és értékelésében, az erkölcsi és az anyagi ösztönzés lehető legjobb módszereinek kialakításában nyújtanak hatékony segítséget a szakmai vezetőknek, míg a terv készítésében jóval kisebb mértékben és kevesebb hatékonysággal folynak bele — egészíti ki az elhangzott véleményét Ruttkay Mátyás, nem csupán mint a Budapesti vidéki Postagazgatóság osztályvezetője, hanem mint a szakszervezet Pest megyei bizottsága közgazdasági bizottságának vezetője is. S mint mondja, ez utóbbit azért szükséges hangsúlyozni, mert a szakszervezeti munkát ilyen vonatkozásban is lehet, sőt feltétlenül kell javítani, tökéletesíteni.

Egyetértünk Ruttkay Mátyással. Úgy véljük, hogy a munka javítását és tökéletesítést már a most folyó szakszervezeti választások során is meg lehet, sőt el kell kezdeni, olyképpen, hogy minden tiszt-ségbe a legrátermettebb, leg-hozzáértőbb és leglelkis-me-retebb emberekkel választ-ják.

M. K.

ÉPÍTŐIPARI FELADATAINKRÓL

Az elmúlt év problémái az építőipari tervek teljesítésénél jelentkeztek a legsúlyosabban: létszámihiány, a munkák bizonyos fokú szervezetalansága, a műszaki végrehajtó szolgálat átszervezése, a nem megfelelő szociális ellátottság stb.

Szakszervezetünk, látva a tervben mutatkozó lemaradásokat és elemezve az okokat, még időben felhívta erre a figyelmet és javaslatot tett az elmaradás pótlására. Év végére a Posta teljesítette kötelező építőipari tervét, csak az év közben felemelt építőipari tervtől maradt el (előzetes adat szerint mindössze kb. 1 százalékkal). E mennyiségi lemaradás szemben vitathatatlan eredménnyel, hogy a feladatokat gazdaságosan oldották meg.

A Posta építőipari feladatainak előkészítése, az előfeltételek biztosítása lényegesen megalapozottabb. 1967-ben, mint az elmúlt évben. Az egyik legnagyobb probléma, a létszámihiány, megszűnt. A tervkötelezett szervek feladatait a meglevő létszámra kapták. Az idén tehát állandó jellegű létszámihiány már nem lesz, legfeljebb ideiglenes — a fluktuációból adódó — problémák jelentkezhetnek. E kérdés megoldásához viszont nagy segítséget ad, hogy némileg javult a szociális ellátottság, biztosították a megfelelő szállásdíjat, az építőbrigádokat 12 új öltözőkocsival látták el stb. és életbe lépett a változó munkahelyi átalány.

Az előkészítés jobb megalapozottsága abban is megmutatkozik, hogy a tervdokumentációk időben elkészültek. Javult a munkához szükséges anyagellátás, nőtt a hálózat-építő üzemek gépkocsiparkja, nagyobb a lehetőség a tervkötelezett postaszerveknek a nehéz fizikai munkát megkönnyítő kisgépek (kompresszor, utátfűrógép stb.) beszerzésére, alkalmazására.

A fentiek ellenére a postai építőipar előtt álló feladatok végrehajtása minden szinten nagy gond. Ez abból adódik, hogy 1967-ben az építőipari terv előírásait mintegy 5 százalékkal növekszik, és mivel a létszám azonos, a bázissal szemben jelentkező terme-

lésnövekedést szinte teljes egészében a termelékenység növelésével kell biztosítani. Ez nagyon komoly feladat, ha figyelembe vesszük, hogy nagyobb termelékenységet biztosító gépesítésre 1967-ben — előfeltételek hiányában — még nincs meg a lehetőség. Tehát a tervezett termelékenységet főleg csak a jobb munkaszervezéssel lehet megvalósítani.

Az első és talán a legfontosabb teendő a Kábelüzemnél és a hálózatépítő üzemeknél a munka ügyüzemi módszerekkel való végzésének megvalósítása. Az egyes munkákat területileg úgy kell csoportosítani, hogy a brigádok munkakapacitása biztosítva legyen. Az egyes munkáknál biztosítsák az optimális létszámot. Amennyiben szükséges, nem-hogy több brigád, hanem több építészeti csoport is dolgozzon egy munkán. A szakszervezetek pedig gondoskodniuk kell arról, hogy a szalagrendszer munka megszervezését ne gátolja az adminisztráció (az anyag- és munkórak brigádonkénti elszámolásához való ragaszkodás stb.).

A munkahelyen való kezdet, amelyet a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság és a Kábelüzem területén részben vagy egészben megvalósítottak, biztosítani kell a hálózatépítési egész területén. Ez keletkező feladatot jelent: egyrészt a szakszervezetek biztosítását a helyszínen felállítandó öltözőkocsikat és a fizikai dolgozók gépkocsival történő szállítását a munkahelyre és a lakásra, illetve a munkásszállásra. Másrészt, s ez nem csupán szakmai, de szakszervezeti feladat is, a dolgozókkal — a nevelési módszereivel, s lehetőleg nem adminisztratív eszközökkel — meg kell érteni ennek egyéni és közösségi hasznosságát.

Jobban fel kell használni az anyagi ösztönzés lehetőségét. Ehhez nagy segítség az, hogy a vezérgazgatóság — szakszervezetünk egyetértésével — a hálózatépítő üzemeknél alkalmazott ösztönző bérezésnél az eddig egy megtakarított órára jutó 4 forintot 6 forintra emelte fel.

A hálózatépítésnél dolgozók

munkaversenyére a szocialista brigádmozgalom a jellemző. A szakszervezeteknek éppen úgy, mint a szakszervezeti szerveknek, a brigádok részére az eddigieknél még több segítséget kell adniuk a vállalatok teljesítéséhez, főleg a feltételek biztosításával. A leghelyesebb, ha a szocialista címért küzdő brigádok mindenképp az adott feladat normaóráival szembeni munkaóra-megtakarítást és a minőség javítását vállalják. Mindemellett jelentős szerepet kell kapnia a munkaversenyben a dolgozók nevelésének, hogy a hagyományos módszerek helyett — ahol a lehetőség megvan — gépeket használjanak, mert az vitathatatlan, hogy a gépekkel

végzett munka eredményesebb és termelékenyebb.

Az eredmények bizonyítják: ahol létrehozták a komplex brigádokat, ott nőtt a termelékenység (TIG, BUVIG). Ennek alapján javasoljuk, hogy a hálózatépítő üzemek érdekelt vezetőiből és a területi igazgatóságok felügyeletét gyakorló osztályainak dolgozóiból alakuljanak komplex brigádok. Véleményünk: ha a javasolt módszereket alkalmazzák a területi adottságoknak megfelelően — ha nem is oldják meg teljesen az építőipar előtt álló problémákat —, nagyban elősegítik a feladatok végrehajtását.

Sütő István

Mit láthatunk a színházakban — februárban

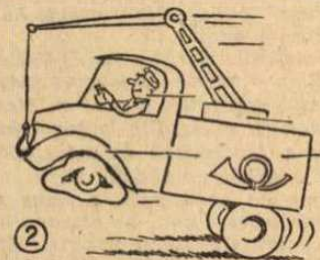
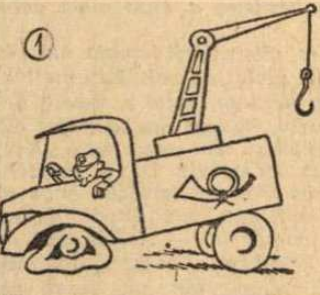
Február 19-én (este) játsszák Weiss: A vizsgálat című drámáját Marton Endre rendezésében. A Vígyszínházban Tennessee Williams: Macska a forró háztetőn című művét is nagy várakozás előzi meg. Szereplők: Ruttkay Éva, Darvas Iván, Bulla Elma, Páger Antal. Érdekesnek ígérkezik február 10-én G. B. Shaw, Szent Johánnak bemutatása a Madách Színházban.

A Thália Színházban 24-én mutatják be Örkény István új színművét, a Tóték-at, 25-én is előadják. 2-án, 3-án és 17-én Goethe Tassóját is érdemes megnézni. Új Németh László drámá került műsorra, a Madách Színházban: Az áruló. Szereplők: Bessenyei Ferenc, Béres Ilona, Békés Itala, Basilides Zoltán és mások. Rendezte: Ádám Ottó. A dráma témája: áruló volt-e Görgey vagy sem? Az író tárgyilagosan, emberi oldaláról megközelítve mutatja be Görgey Arturt, az 1848-as szabadságharc tábornokát. Szabados 16. óta szerepel a Nemzeti

Színház műsorán, O'Casey háromfelvonásos rendhagyó komédiája: a Bíbor por. Szereplők: Váradi Hédi, Töröcsik Mari, Balázs Samu, Agárdi Gábor, Szirtes Ádám, Sinkó László. Rendezte: Both Béla. A József Attila Színházban játsszák Kállai István: A csodabogár című darabját. A főszerepekben ott találjuk Ráday Imrét, Gobbi Hildát, Kállai Ilonát, továbbá Mádi Szabó Gábor, Velenczey Istvánt, Szabó Ottót, Solyom Ildikót, Tóth Juditot, Voith Agit és másokat.

A postás dolgozók színházjegyeinek beszerzését a Szakszervezet Központi Jegyirodája és aktivistái, az üzemi közönszervezők könnyítik meg. Felhívjuk vidéki postaszerveink, hivatalaink figyelmét, hogy jegyirodánk segítségét nyújt csoportos színházlátogatásokhoz, ha azt időben levélben, vagy telefonon, három-négy héttel előbb bejelentik. Cím: Postások Szakszervezete, Központi Jegyirodája, Budapest VI., Benczúr u. 27. Telefon: 228-266. r-e

IRD,
OLVASD,
TERJESZD
A
POSTÁS DOLGOZÓT!

Dicséretes az autómunkások öltetése.

EZ IS VAN!

— Így akarsz a volán mellé ülni?
— Igen! Egyelőre csak sapkát tudtak adni.

AZ ÖTÖDIK KARAMBOL UTÁN...

— Apu, legközelebb a Koltóba kérd magad, ott még nem látogattalak meg!

AZ ELAVULT KOCSIPARK MIATT...

— Hiába hízelegsz, jussz sem megyek vissza hozzátok!

Védőszemüveget használnak a dolgozók — általában így!
(Karikaturák: Pogány Sándor)

EGÉSZSÉGÜNK ÓRE

A tiszta szagú fehérség nyugalmát, csendességet áraszt a szobában. S az orvos... mint ha egy része lenne ennek a csendnek, nyugalomnak. Halk szavú, bölcsen mosolygó. Az alapos kézmosás után leül az asztalához, kérdően néz rám. Betegekkel foglalkozik, újságírókkal vajmi keveset. A levegő feszültséggel telítődik, érzem, fellélegezve, ha most egyszerűen elé állnék: Doktor úr! Vizsgáljon meg! Én azonban beszélgetni kívánok vele.

— Tudja, doktor úr, egy jól működő üzemi orvosi rendelőről akarok írni. Ezt a rendelőt ajánlották.

Visszafojtott érdeklődés a hangjában.

— Ki ajánlotta?
— A jó hír éppoly gyorsan terjed, mint a rossz.

Zavarban csóválja a fejét, s bár igyekszik, mégsem sikerül teljesen eltitkolnia, arcán a jóleső érzés, az öröm tükröződik. Az asztal lapját nézi. Sokatmondóan hallgat. Kíváncsi, amíg magától kezd.

— Hogy mit tesz az üzemi orvosi rendelő az egészségvédelem érdekében? Hm. Nézzük csak! Itt ez a lap.

Nagy ív papírost húz elő a fiókjából. Egészségügyi intézkedési terv. Szabatosan, pontokba foglalva az üzemi orvosi teendőket. Trauma-szűrővizsgálat, ólom-szűrővizsgálat évente. Erőssármú dolgozók vizsgálata, áthelyezéssel kapcsolatos kivizsgálások és még egy csomó más feladat. A Budapesti Távfűtési Igazgatóság orvosi rendelője a legnagyobb a postánál. Néhány üzem, a József, a Helyközi, az Erzsébet, a Lipót üzem is ide tartozik. Csaknem 1700 ember, s napi két óra rendelés.

— Elegendő vajon ennyi idő a betegek lelkiismeretes ellátására?

Az idősebb orvos asszisztensnőjére tekint, Dzsugán Béláné megérti. Látszik, értik ők egymást, szavak nélkül is, 11 éve dolgoznak együtt itt, a rendelőben. Az orvos gondolatait önti szavakba az asszisztensnő.

— Igaz, néha negyvenen is összegyűlnek a várószobában. De a lelkiismeretesség nincs összefüggésben az idővel, ez, mint bármely más tulajdonság, az emberből fakad. Nem dicsekvésképpen említem meg; a nagy létszám nem riaszt vissza bennünket attól, hogy sok-sok más munkát is vállaljunk, olyat is, ami nem szorosan a feladatunk — eiti a szavakat különös hangsúllyal, s egy halom kartonra mutat. Kihúzz közülük egyet.

— Az illető szívbeteg. Régi dolgozó. A kartont pontosan vezetjük, ha a beteg panaszszó jön, ez sokat segít. S ha hosszabb ideig nem jelentkezik, magunk keressük meg és érdeklődünk a helyzetéről.

Az orvos helyeslően bólint.

— O a jobb kezem. Úgy vág az agya, mint a borotva. Nélküle nehezen boldogulnék. No, csak folytassa, Jácint.

A fiatal, szőke asszony most már belemelegszik, szavai ösztönös, barátságosan csengenek. Esembe jut egy banális, elcséplott mondat. Az igazi orvos a betegekért van. Vajon mi erről dr. Horváth Gyula véleménye?

Meghökken, feláll az asztaltól, fel, s le sétál, majd felém fordul.

— Ez természetes. Egy orvos éppoly szenvedéllyel dolgozik, mint amilyen szenvedéllyel ír egy újságról. No persze, az orvosi munkában is lehetnek szenvedélyesebb és kevésbé szenvedélyes területek. Sokan például nem veszik komolyan az új felvételnél az alapos kivizsgálást. Pedig ez az alfája mindennek. Egy üzemi orvos munkája ott kezdődik, hogy csak tökéletesen egészséges embert enged munkába állni. Ezen sok múlik. Nem csak cukor- és szívbetegség derült már ki ily módon.

S hogy ebben a tekintetben mennyire könyörtelen, azt ismét az asszisztensnőtől tudom. Leül az asztalhoz és elismeréssel hallgatja, mint olvassa rá Jácint, hogy mennyire nem hat rá a sűrű, könyörtelen, ha valakinél betegségét talál, csak a quinquina után engedélyezi a felvételt.

— Tudom, nekem illenék beszélni ezekről, de elnézést. Az az igazság, hogy nem szeretek beszélni — szól közbe csendes, öngúnyos hangon. S különben is, legalább most megismerem kicsit magamat. — Barátságosan elmosolyodik, ujjával dobol az asztalon. Arcán nyoma sincs fáradtságnak, csak tekintetében hordoz valamiféle kialvónak látszó lángot. E lángok néha bizony fellobognak, s friss, úde, fiatalos varázst kölcsönöznek egész lényének. Egy orvos, az egészség óra, aki a rendelkezéseken a betegeknek nem ér rá vicceket mesélni, morcos, hallgatag, néha talán mogorva, aki minden figyelmét a betegségre összpontosítja, hogy munkahelyükön megvédje egészségüket, s megelőzze a betegségeket.

Az üzemlátogatások során javaslatára javult például az interurbán-központban a világítás, fűtés, szellőzés és hangszigetelés.

— Kezdetben egymás után jöttek az emberek ideigkimerülési panaszokkal — emlékezik az orvos. — Nem csodálom, hiszen haragos zenebana közepette dolgoztak abban a teremben. Valamelyest javult a helyzet.

Közösen kutatnak a múltban, keresgélnek, betegségek, gyógyulások, s még meg nem oldott problémák között. Örömmel beszélnek az új műanyag rúcsokról a fűdőben, a 3. emeleti korszerű W. C.-ről, a fűdő és konyha bővüléséről.

Karácsonyi mosoly a 70-esben

Mintha a hideg is fölegedne hirtelen, pedig a rövid gyalogút alatt ugyancsak bele-mert vettél fülcimpámba, s az orrom tövét sem kímélte: december van és 24-e; aki hajnalban megnézte a hőmérőt, szabadban, házaktól nem védett helyen, annak 9 fokot mutatott, a zérus alatt.

December van és 24-e, a fővárosban és szerte az országban már lopakodik az otthonok felé a karácsonyi hangulat és a legtöbb helyre már megérkezett a hangulatot támogató karácsonyi csomag is. Innen érkezett valamennyi, a 70-esből, itt okozott gondot, mint minden esztendőben, itt gyűrőzköttek már hetekkel előbb a tervezésnek és napokkal előbb a gyakorlati munkának, hogy megvívják hagyományos harcukat ezzel a farszort és mégis kedves feladattal: a csúsforgalommal. Mert az ember már olyan, hogy csak akkor élvezi a diadalát igazán, ha nehéz ellenfelet sikerült maga alá gyűrti.

Katonai tábor

Négyezer négy méteres rajsátrak, 54 darab. Úgy ülélik körül a postaépületet, mint ostromlott várat a védőcsónak. Szabályos, előírt katonai rend szerint, így dukál ez, a sátrakat a Honvédelmi Minisztérium kölcsönözte, ez is kötelez, nem is érezhette magát egyetlen sátor sem „civilnek” között. A sátoztábor parancsnoka Hegyi Aladár gazdaság. Most már ő is mosolyog: „December 16—17-én építettük föl a táborot, volt tán, aki azt hitte, ha erre tévedt, hogy valami új camping létesült a Népszármú mellett. A csomagok meg jöttek és mentek. Megteltek és ürültek a sátrak, aztán újra megteltek és újra ürültek. Éjszakára fegyveres őrséget áll-

Választási tudnivalók

A hivatalokban, üzemekben már megkezdődött a szakszervezeti szervek újválasztása. A most folyó bizalmi-választások még az előző évek választásaival azonos formák és módszerek szerint történnek. A szakszervezeti bizottságok és a többi szakszervezeti szervek választása viszont több tekintetben eltér majd a korábbi gyakorlatától.

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésével nemcsak a szakmai vezetés önállósága, felelőssége és döntési jogköre növekszik, de ennek arányában nő a szakszervezet társadalmi szerepe, felelőssége is. Magasabb színvonalon, a tagság körében végzett hatékonyabb munkával kell elősegíteniük egyrészt társadalmi munkáikat és gazdasági erejének növelését, másrészt biztosítani a dolgozók anyagi, kulturális, szociális igényeinek kielégítését, védelmezni a törvényekben, rendeletekben biztosított jogait.

E kettős tevékenységet a szakszervezeti szervek az elmúlt években nagyrészt jól elvégezték, s ennek eredményeként a szakszervezeti aktivitást a postás dolgozók körében általános megbecsülés övezi. A további elismerés azonban csak akkor lehetséges, ha a szakszervezeti mozgalom az új helyzetben, a megnövekedett követelmények között is helytáll és eredményesen tevékenykedik.

A szakszervezet szervezeti felépítése az eddiginél jobban igazodik a szakmai szervezethez. Ezzel biztosítani kívánjuk, hogy minden szakszervezetnek azonos szintű hatáskörrel rendelkező szakszervezeti partnere legyen; hogy a dolgozók a sajátos szakmai problémákat ismerő és értő szakszervezeti vezetők körében a dolgozókat érintő kérdésekben (bérezés, munkaügyi, szociális és kulturális juttatások stb.) a szakszervezet véleménye határozóan és gyorsabban érvényesülhessen.

A vidéki igazgatóságok mellett az igazgatóságok területére kiterjedő hatáskörrel területi bizottságok létesülnek. A területi bizottságok, annak elnökét és titkárát az alapszervezetek küldöttel választják meg titkos szavazással. Az eddigi megyebizottságok, mint a területi bizottság munkabizott-

ságai működnek a jövőben. A területi bizottság középszintű hatáskörrel rendelkező szakszervezeti vezető szerv.

A Budapesti igazgatóságoknál szakszervezeti tanácsok alakulnak. A szakszervezeti tanácsot az igazgatósághoz tartozó hivatalok, üzemek alapszervezeteinek küldöttel választják meg. A szakszervezeti tanács titkos szavazással választja meg szakszervezeti bizottságát, amely az igazgatósághoz tartozó összes alapszervezének és dolgozóinak ügyeit középszintű szakszervezeti hatáskörrel képviseli. Ezzel a Helyközi Távfűtési Igazgatóság és a Rádió- és Televíziós Igazgatóság vidéki dolgozóinak régi sérelme is megoldódik.

A nagyobb, több osztálybi-zottsággal vagy alapszervezettel rendelkező budapesti központi hivatalokban szintén alakulnak szakszervezeti tanácsok. Az összevont taggyűlések megtartása ezekben a hivatalokban, üzemekben eddig a nagy létszám vagy a több műszakos szolgálati beosztás miatt lehetetlen volt. A tanács szerepe lesz, hogy az összevont taggyűlést helyettesítve a dolgozók minden részének képviselőjében dithessen a hivatal dolgozóit érintő jelentősebb kérdésekben.

Változnak és kisebb létszámúak lesznek a szakszervezeti szervek, a szakszervezeti bizottságok. Ezzel nő a rugalmasság, a döntések pedig meggyorsulnak. Megszűnnek a névleges funkciók, a póttagok, a számvizsgáló bizottságok második és harmadik tagja a kisebb alapszervezeteknél, ahol ezt a feladatot lényegében eddig is egy fő látta el.

A szervezeti változások csupán előfeltételei a hatékonyabb szakszervezeti munkának. A döntő: ezekben a szervezetekben kik és hogyan tudják majd feladataikat elvégezni, hogyan tudnak a dolgozóktól kapott megbízatásuknak megfelelni.

Ennek elősegítésére növekszik a szakszervezeti választások demokratizmusa. A jelölti bizottságokat egy hónappal a választások előtt választják meg, hogy kellő idejük legyen a jelöltek a közvélemény figyelembevételével — minél több dolgozó véleményének kikérésével — elkészíteni. A választás során a titkár és az elnök személyét az eddigi gyakorlatól eltérően nem a megválasztott vezetőség, hanem közvetlenül a tagság választja meg a vezetőségválasztó közgyűlésen titkos szavazással.

Minden dolgozónak joga van bizalmi útján, vagy személyesen is az új vezetőséggel kapcsolatos véleményét a jelölti bizottságnak elmondani, sőt a jelöltek listájának kifüggesztése után továbbra is megteheti észrevételeit. A vezetőszékválasztás taggyűlésen a jelölti bizottságnak az új vezetőségre vonatkozó személyi előterjesztését joga van kifogásolni, esetleg más személyt javasolni. A titkos szavazás során a szavazólapon változtat-hat, más személyt írhat be. A vitás kérdések eldöntését minden esetben — a titkos és a nyílt szavazásnál egyaránt — a tagság szavazatainak 2/3-os többsége dönti el. A küldöttközgyűlésen mindezeket a jogokat a küldöttek gyakorolják.

A jelenlegi szakszervezeti választások — a jövő feladatait tekintve — minden eddiginél nagyobb felelősség elé állítják a szakszervezeti szerveket és az egész tagságot. Az eddigi választások eredményessége és tisztasága jogos reményt nyújt arra, hogy a tagság kellő aktivitással és gondossággal segíti a választások sikerét, a szakszervezeti szervek megújulását.

Bródy Imre

Kuklis István

Az A. 1. Postaszabályzatról

A július 1-én életbelépett új Postaszabályzat egyes rendelkezéseivel lapunkban korábban már foglalkoztunk. Az eltelt fél év során bebizonyosodott, hogy az új szabályzat rendelkezései mind az igénybevevők, mind a postás dolgozók körében nagy érdeklődést váltottak ki. Még ma is elég gyakori, hogy egyik vagy másik sajtótermék pozitív, vagy negatív vonatkozásban közöl cikket a szabályzatban foglaltak gyakorlati végrehajtásáról. A Ludas Matyi pl. a dobogó felső fokára állította a Postát, mint olyan szervet, amelyik az elmúlt időszakban a legtöbb bosszúságot okozta a lakosságnak. Noha az ilyen jellegű megítélésekkel nem értünk egyet, ennek indoklását azonban itt nem tartjuk feladatunknak. Az eddigi vélemények és a több irányból felmerült igények alapján sokkal inkább szükségét látjuk annak, hogy cikksorozat keretében tovább foglalkozzunk az új Postaszabályzattal.

Célunk, hogy a postás dolgozók tájékozottságát növeljük, megismertessük az előkészítés érdekében tett intézkedéseket, szélesebb körben tudatosítsuk a végrehajtás eddigi tapasztalatait, s ezeket összegezve segítsük meghatározni a soronlevő feladatokat. A szakmai rendelkezések és utasítások keretében ugyanis az ilyen irányú lehetőségek jóval korlátozottabbak.

Az új Postaszabályzat legfőbb jelentősége: a Postatörvény alapján tükrözi a társadalmi életünkben és a Posta fejlődésében bekövetkezett változásokat. A Postatörvény megteremtette a jobb lehetőséget annak, hogy postaszolgálatunk igénybevételeinek feltételeit, a szolgáltatásokat igénybe vevők jogait és kötelezségeit új alapokra helyezzék.

A szabályzat a küldemények küllalakjára, címzésére, azok felvételének rendjére vonatkozólag a korábbiakkal képest szorításokat tartalmaz. Az ilyen jellegű intézkedések azonban világviszonylatban is tapasztalhatók, mivel a postai kezelés egyszerűsítése és a gépesítés előfeltételeinek megteremtése ezek nélkül elképzelhetetlen. A korábbi kezelési előírásokkal a minőség javítása, a termelékenyebb feldolgozás és kézbesítés már nemigen valósítható meg. A küldemények egységesítése és a kezelésben használt nyomtatványok tipizálása ugyancsak előfeltétele a manuális munka csökkentésének. A küldemények címzésére, a bélyegke felragasztására, a feladó feltüntetésére vonatkozó előírások mind olyanok, amelyek jelentenek ugyan átmeneti nehézséget, de egyben a közösség érdekeit is szolgálják, mert a küldemények gyorsabb felvételét, feldolgozását, kézbesítését teszik lehetővé és a postás dolgozók munkáját is megkönnyítik.

A postát igénybe vevők szempontjából kedvező könnyítéseket is tartalmaz az új szabályzat. Ezek közül feltétlenül meg kell említeni a küldemények kézbesítésére, valamint a posta kárfelelősségére vonatkozó módosításokat. A szabályzat figyelembe veszi azt a tényt, hogy a címzettek nagy része dolgozik és a kézbesítés időpontjában nem tartózkodik lakásán. Gyakori az is, hogy a családtagok közül sem találhat otthon senkit. Tehát helyes a rendelkezés, amely szerint a címzettek akkor sem kell a hivatalba demennie a küldeményért, ha a kézbesítő nem találja odahaza, vagyis távollétében is megkaphatja küldeményét.

A posta kárfelelősségének növelése azt jelenti, hogy meghatározott összegben belül az okozott károkat meg kell téríteni. Ha valamilyen külön kikötést nem teljesít időben a Posta, például: a gyorsan romló tartalmú csomagok esetében — amennyiben a kézbesítés a feladást követő harmadik napon sem kerül sor — a Posta kártérítésre köteles. Mindezekből kitűnik: az új szabályzatot nem a bürokrácia szülte, hanem egyaránt szolgálja a postás dolgozók, az ügyfelek, illetőleg a lakosság érdekeit.

Buza Mártonné dr. vezérigazgató-helyettes sajtófogadás keretében ismertette a napilapok és jelentősebb folyóiratok képviselőivel a változások okát és célját. A postahivatalokban tájékoztatót függesztettek ki. A villamosokon egy hónapon át plakátok köztölték a közönséggel a legfontosabb tudnivalókat. Két televíziófilm készült, amelyet három-három alkalommal vetítettek. A rádió több adásban foglalkozott a változásokkal. Leginkább a küldemények címzésére és küllalakjára vonatkozó tudnivalókat közölték. A legjelentősebb annak a három filmnek az elkészítése, amelyről 150 másolatot készítettek, s ezeket egy hónapon át a vidéki filmszínházakban is vetítették. A szabályzattervezetet is mintegy 150 példányban hozzászólás és javaslattal céljából szétküldték az illetékes szervezeteknek.

A postahivatalokban a legkülönbözőbb formákat választották, hogy házi oktatás keretében az érdeklődő postások a változásokról kellő ismereteket nyerjenek, hogy a feleket érdemleg tájékoztassák.

A Posta tehát olyan propagandát szervezett, amelyet még egyetlen rendelkezés bevezetése előtt sem tett.

Mindezek hatásait azonban befolyásolta néhány olyan körülmény, amelyek későbbi intézkedésekkel fűgnek össze, például: a postadijszabás és a postakezelési utasítás újbóli kiadása.

A közönségtől természetesen nem várhatjuk, hogy ezt egyik napról a másikra felismerje, ezért a postás dolgozók feladata udvariasan, de határozottan megértetni az új Postaszabályzatot és a történet intézkedéseket. Erre azért van szükség, mert a rendelkezések még nem eléggé ismeretesek.

Kovács József

(Folytatjuk)

7 DU főközpontok létszámnormáiról

A központok karbantartására szükséges létszám megállapításához elengedhetetlen a normák alkalmazása. E célból az utóbbi években megkezdődött a távbeszélő-központokra mért normák kialakítása. A Posta Üzemszervezési Iroda a 3117/1964. sz. Korm. határozat alapján végezte a vidéki 7 DU főközpontokra érvényes létszámnorma kialakítását. Az idézett határozat a legkorszerűbb műszaki és szervezési feltételeket figyelembe vévő normák elkészítését kívánja meg. Ennek érdekében részletekbe menő helyzetvizsgálatok folytak. A munkák részletes, mindenre kiterjedő elemzése számos szervezési és szabályozási problémát, helyes és helytelen gyakorlatot tárt fel. A helyzetvizsgálatok eredményei alapján karbantartási műveletleírás készült, amely meghatározza a műveletek egységes végzésének módját és gyakoriságát. Azért volt erre szükség, mert az egyes műveleteket a központok különböző módon végezték, s ez a tény gátolta a normaalapok meghatározását, a mért normák kialakítását. A műveletleírás kidolgozása nagyobb lehetőséget biztosított a műszakilag fejlettebb, korszerű megelőző karbantartás bevezetésére. A fő álláspont az, hogy a karbantartási műveletek értékeléséhez szükséges szorzószámok mért adatokat alapján alakuljanak ki.

A karbantartási műveletek egységes végzése és gyakorisága, szakmai képesítés szerinti szétválasztása, az egységes alapokon nyugvó szolgálati beosztások, a hibák adminisztrációjának vizsgálata elengedhetetlen feltételei a gazdaságos üzemfenntartásnak. Az elmúlt évben végrehajtott próba-létszámfelmérés valamennyi vidéki postai igazgatóságot érintette. A próba-létszámfelmérés gyakorlati tapasztalatai alapján a javaslatok felülvizsgálása után kiegészítések és módosítások történtek a műveletleírásban, valamint a karbantartási idő számítási módszereiben.

A munkák szakképzettség szerinti szétválasztása módját adó részmunkaidőben foglalkoztatott dolgozók alkalmazására is.

A szolgálati beosztások helyes megszervezésével megoldható a karbantartási feladatok kis forgalmú időre való koncentrációja.

Az elkészült létszámnorma tartalmazza mindazokat a karbantartási, hibaelhárítási és egyéb feladatokat, amelyek a központok biztonságos és gazdaságos üzemeltetéséhez szükségesek, de nem többet. Bizonyos, hogy a jelenlegi létszámfelmérés nagymértékben segíti a célszerű és gazdaságos létszámgazdálkodást, fontos eszköze lesz a tervszerű üzemszervezési feladatoknak is, valamint elősegíti a felkészülést az új gazdaságirányítási rendszerre.

Niebert Nándor

JÓNÁS PÁL

sem harminc esztendő titkát, s egyszer csak egy váratlan mondatban élem bukkant.

— Nem kell a rossz munkást kimarni, kimarni az saját magát! — mondja, amikor a négy brigádról kérdelem, a keze alatt dolgozókról.

Férfi hangja ez, olyan férfi hangja, akinek a munka mindig jó mulatság volt. Kitűntették-e sokszor? En így kérdelem, ezzel a szóval, de ő nem ezzel válaszol, hanem így mondja: elismerték a munkámat. És nem tudja, hány-szor. Minek azt számolni? De a portréhoz kell, ez a szívfolt is hozzá tartozik, hogy teljes legyen. Ha kell, hát kell! „Kiváló dolgozó oklevéllel... — mikor is? — ...hát 1966. április 4-én, meg 1964-ben... — az igazat megvallva nem számoltam, tán hat darab van odahaza, meg régebből élmunkásjelvény, no meg persze a „házi” kitüntetések, vagyis hát, amiket a Kábelüzem adott...”

Nehezen szól ezekről. Kérdelem az EMKE-t, az aluljárót: csillan a szeme és megint meg-lep, újabb vonással gazdagítja a portrét. Mert azt mondja, annak az elkészülte kettős öröm volt: átadhattuk a fővárosnak és megszabadulhattunk ettől a nehéz munkától.

Enyhül keménysége az arcnak, a hang is lágyabb: a családról beszélünk. Az asszonyról, aki három szép gyermeket adott neki, az ott-hon melegt, a Wekerle-telepi kis családi házban, a sok virágot, a ház körüli kicsiny kertben. Az asszonylányáról, aki textiltechnikus, a 26 éves fiáról, aki Miskolcon tanársegéd a nehézipari egyetemen, a 18 éves lányáról, aki most érettségizik esti tagozaton, mert közben dolgozik a Férfiutagyházban. Az első kisunkáról, aki hároméves és kislány. Mire ide-érünk, szinte eltűnnek arcáról a ráncok, úgy tűnik, szíve szerint csak erről beszélne, de hát a kérdésekre illendő felelni, abból kerekedik a portré. Vagyis inkább csak efféle vázlat ez, hogyan is férne bele egy tartalmas, gazdag emberi arc? ... Még egy utolsó eszetronás! 1966 december: ... a miniszter elvtárs a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetéssel jutalmazza Jónás Pált. (bródy)

ÚJ MŰSZAKI KÖNYVEK

Négyszer a föld körül...

Rabkin—Szoszkin—Epstein kiváló szovjet tudósok tanulmányát adta ki a Műszaki Könyvkiadó „Ferritek technológiája” cím alatt. A szerzők előszavukban utalnak a SZKP XXII. kongresszusára, ahol fontos feladatként jelölték meg a Szovjetunió ipari munkásai számára a termelési folyamatok komplex mechanizálását, a korszerű gyártástechnológia kidolgozását, továbbá a tudomány és technika legújabb eredményeinek gyors felhasználását a termelésben. Viszonylag rövid időtelt el, hogy első ízben használtak ferriteket a nagyfrekvenciás technikában. A három tudós sok-sok kísérleti vizsgálat alapján foglalja össze a ferritgyártásban eddig szerzett tapasztalatokat. Bemutatják: miként lehet a technológiai utasításokban felsorolt eszközökkel és eljárásokkal befolyásolni a ferritek egyik-másik mágneses vagy elektromos paraméterét, úgy, hogy a kívánt tulajdonságú anyagokat elő-lehessen állítani. Ismertetik a ferritek mágneses és elektromos tulajdonságainak mérésére szolgáló legfontosabb módszereket is. A téma jobb megértése érdekében rengeteg számítási adatot, ábrát is beleszerkesztettek a könyvbe. (Ára 37.— Ft.)

G. W. A. Dummer—J. W. Granville „Miniatűr és mikro-miniatűr elektronika” című műve világviszonylatban is feltűnést keltett. Magyarországon tulajdonképpen az első olyan könyv, amely az elektronikus készülékek és berendezések miniatürizálását tárgyalja. Érinti a mikrominiatürizálási technikai eljárásokat, mert a jövőben még fokozottabb méretcsökkentések is várhatók. A műben nagy helyet kap a tranzisztorgyártás, vázlatosan 34 tranzisztor- és diódatípus felépítését mutatja be. A modern technika korszakában szinte nélkülözhetetlenek az ilyen könyvek. (Ára 50.— Ft.)

J. M. Pettit—M. C. Whorter: Erősítő áramkörök. A két angol tudós műve arra utal előszavában, hogy a jelek erősítése majdnem minden elektronikus rendszer egyik legfontosabb feladata. Nyilvánvaló ez például a rádió vevőkészülékekben, ahol az antennából kapott kis jeleket ki kell választani, erősíteni, majd a dekódálással a hangszórót működtetni. Minthogy az elektronikában az erősítőknek igen fontos szerepük van, ezért a két tudós könyvével segítséget ad az erősítők elméletének magasabb színvonalú áttekintésére, elsajátítására. Az első részben az aktív — elektroncsöves és tranzisztoros — áramkörökkel és egyszerű alkalmazásaikkal foglalkoznak. A másik részben az aluláteresztő jellegű erősítőkkel foglalkoznak. Ismertetik a nagy sebességű, nagy teljesítményű erősítő megvalósítását korlátozó alapvető tényezőket is. A harmadik részben a sáv-erősítőkről van szó. Végül különböző méréseket tárgyalnak. (Ára: 35.— Ft.)

G. B. Holjavsztij „Elektrodinamikusan erősítők villamoskészkészülékekben” című könyve a villamosmérnöki gyakorlatban szinte nélkülözhetetlen. Az erősáramú villamoskészkészülékek, gépek, berendezések méretezésekor mindennapos feladat a villamosáram okozta erőhatások számítása. Ha a tervező nem ismeri az elektrodinamikusan erősítők pontos meghatározására szolgáló legkorszerűbb eljárásokat, kénytelen a biztonság érdekében túlméretezni a berendezést. Az egyetemi oktatás keretében nincs mód sokféle gyakorlati módszert

... mert Varga Pista bácsi, a sümei postahivatal kézbesítője 36 éven keresztül mintegy 160 ezer kilométert gyalogolt s ez megfelel a cibem kifejezett állításnak.

— Hogy mi történt 36 év alatt? Megszerettem az embereket, mert az emberek jók — mondja, miközben szép bajusza alatt vakító fogsorral mosolyog. Sok munkáját szerető kézbesítő került ki mellőle a több mint három és fél évtized alatt. Nyugdíjba készül.

Veszprém megyei Napló majd teljes oldalt szentel Pista bácsinak, történeteinek, munkája méltatásának. Mi is köszöntjük őt.

b—gy.

(bércecs)

„Üzemi bizottságok a munkáshatalomért”

A Párttörténeti Intézet és a Magyar Országos Levéltár gondozásában jelent meg a fenti című könyv. A kötet 1944—1948 időszakának nehéz harcokkal terhes, de sikereken gazdag éveit eleveníti fel. A dokumentumgyűjtemény is igen értékes. Felidézi az üzemi bizottságok munkájának kezdetét, jogköri kialakulását, működésüket, a tökéletes termelésben a munkaellenőrzés formáit és átfogó képet ad az üzemi demokrácia fejlődéséről, a munkásegységért folyó harcokról.

A könyv előszavát Apró Antal írta. A kötetet dr. Jenei Károly, Rácz Béla és Strassenreiter Erzsébet állította össze. A könyvben nagy számban szerepelnek név szerint az adott időszak tisztviselői, párt- és szakszervezeti funkcionáriusai, üzemi bizottsági tagok, bizalmiak, gyárigazgatók, műszaki vezetők. A könyv a munkásmozgalomról megjelent írások hasznos kiegészítője. Ajánljuk szakszervezeti bizottságainknak és könyvtárainknak. Ára: 57.— Ft.

az előfizetéses LOTTÓ szelvény!

1 szelvényt 1-szer tölt ki, 1 hónapig játszik vele Feltétlen résztvesz a havi jutalomsorsoláson!

ÚTRAVALÓ

A kis Vargáné ebéd utáni feketéjét munkatársával, Bodáknéval itta. Régen dolgoznak együtt, mindig akad megbeszélni való témájuk. Vargáné volt a fiatalabb, Bodákné sokszor ellátta jó tanáccsal.

— Mindig probléma, milyen tízórait készítsen kislányomnak az iskolába. Tudod, mostanában sokat olvasok a helyes étkezésről, szeretnék mindennap jó, vitamindús útravalót készíteni neki.

— Útravalót? — mosolyodott el Bodákné. — Ezt nagyon szépen mondd — folytatta elkomolyodva. — Gondoltál-e arra, hogy az édesanyja nemcsak testi, hanem más útravalót is kell, hogy adjon gyermekének?

Vargáné szeme tágra nyílt a csodálkozástól: Milyent?

— Gondolj arra, hogy mindennap az emberek lelki útravalót adnak annak, akit szeretnek, amikor naponta így köszönnek szeretteiktől: „Vigyázz magadra...”. A gyerek esetében nemcsak a testi útravalóra gondolok, hanem a saját példamutatásunkra. A gyermek annak a családnak talajából táplálkozik, amelyben felnő, így a család példáját követi akarata nélkül is. Gondoltál-e arra, milyen felelősséggel nehezedik a szülőkre az egész életre szóló „útravaló” elkészítése?

— Mikor a gyerek felnő, elmegy a háztól, magával viszi azt az útravalót, amelyet szülei készítettek. Ezt az útravalót azonban nem lehet az utolsó napon összekészíteni. Ebbe a csomagba szinte a születés napjától rak bele valamit a szülő, a helyes, rendszeres nevelés tényével. S mikorra felnő a gyerek, tele lesz mindennel az útravalós csomag, amit a szülői példamutatás fémjelez.

Vajon milyen életelveket kell becsomagolni? Fel kell, hogy támadjon a szülői felelősség ezer kérdése és fájdalma is, ha a gyermek nem állja meg a helyét az élet zűrzavarában. Bizony, sok szülő mardos az önvád és pró-

bálja mentegetni magát... „Hiszen mindent megadtam!” — hajtogatja, ha baj van. Igen... Mindent megadtam — a testiekben. Tudod — folytatta Bodákné —, a múltkor egy társaságban az ifjúság nevelése volt a téma. A problémák eredete után kutatva az egyik nő azt fejtette, hogy talán a szocializmus építésének gyors üteme annyira lefoglalja a szülőket, hogy nem tudnak kellőképpen törődni az ifjúság nevelésének kérdésével. Vitába kellett szállnom vele. A neveléshez ritkán kell külön idő, legfeljebb akkor, ha az iskolai feladat elvégzésében kell segíteni (helyes azonban, ha azt önállóan végzi a gyermek), vagy pedig lelki problémát kell megbeszélni vele. Nem lehet és nem szabad elfogadni, hogy egy szülő „nem ér rá” nevelni gyermekét. Ha azt látja, hogy szülei minden reggel pontosan indulnak el munkahelyükre, mert azt becsületbeli kötelességüknek tartják, akkor ő sem lesz későn futó diák...

— Nevelés? Tudod, mennyi minden van ebben a szóban. A legszebb munka, amelyet ember végezhet, az emberformálás, az élő ember egyénisége csiszolásának művészete, az új típusú ember formálásának nemes munkája. Alkotás, amely legnemesebb az egész életben. Miért? Ha új típusú, szocialista embert formálunk, ezzel elősegítjük a többi munkafolyamat tökéletesítését is. Az új típusú ember életelve minden téren a tökéletesítésre való törekvés, s ez kristályosodik a munkák összességében.

— Ahogy kutatód, hogy kislányodnak helyesen válogasd össze a vitamindús tízórait, úgy önmagadban kell kutatódnod, hogy a lelki útravalót is helyesen válogasd össze, mert a kettő egyformán fontos. Ugye érted, amit mondani akarok? — nézett Bodákné várakozásteljesen Vargánéra.

— Tökéletesen!

Postás Panni

● A jugoszláv posta és az NDK postaügyi minisztériuma megegyezett, hogy ez év januárjától az egymás közti forgalomban a 20 gramm súlyú levelekre és levelezőlapokra, a belföldi forgalomban érvényes díjakat alkalmazzuk.

● Új levélgyűjtő rendszert vezettek be Amszterdamban. A villamosokon, autóbuszokon postálódókat helyezték el, amelyeket a végállomáson kiürítenek. A leveleket egyenesen a központi pályaudvarra viszik, ahonnan gyorsan továbbítják.

● Ezer lakosra az Egyesült Államokban 440, Svédországban 403, Kanadában 358, Svájcban 346, Dániában 263, Norvégiában 227, Angliában 174, az NSZK-ban 132, Franciaországban pedig 112 telefon jut.

Szabó László

Budapesti hírek

Az újjászervezett Postás Irodalmi Színpad első bemutató, előadására 1967. január 13-án, 17 órakor került sor a Postás Művelődési Házban. A „Csoda” című zenés irodalmi műsort Debreczeni Tibor rendezte.

★

A budapesti bizottság és a Rudas-uszoda igazgatósága közti megállapodás szerint hetenként 2 alkalommal (hétfőn és szerdán 19 órától 20 óráig) mindazok a postás dolgozók és családtagjaik igénybe vehetik az uszodát, akik érvényes „Tagsági igazolvány”-nyal rendelkeznek. Egyidejűleg a Széchenyi-uszoda igénybevételi lehetősége megszűnt.

★

A Budapesti Bizottság 102 szak szervezeti társadalmi aktivitást dícséretben és tárgyalatomban részesített.

T. I.

Az Észak-Magyarország le-
vélváltásával kezdtem. Ejnye...
című (p. s.) írnappalnak ap-
ró bosszúságairól, olyanokról,
amelyek a jóhír Magyar
Posta okoz. Néhány általános
példa után a konkrét fájda-
lommal foglalkozik a cikk:
„Miskolc új városrészeinek
lakói nem a Posta jó hír-
vét emlegetik, egészen mást.
Azok, akik a Kilián-telepen,
a Szentpéteri kapui lakón-
gyedben vagy az Ávas olda-
lán épült új lakásokhoz cso-
magot kapnak... a miskolci
posta sajnos nem csomagot,
hanem csak egy értesítést
kézből a csomag érkezésé-
ről.” És a válasz az illetékes-
től: „...Ennek oka az, hogy a
gépkocsikat elosztó országos
hátaskörű szervek nem bizto-
sítják az igényelt gépkocsikat
a Posta részére.” A továb-
biakban Andrásy Aladár
igazgató megköszöni a sajtó-
nak, hogy ilyen irányú gond-
jaikat figyelemmel kísérik, és
közli, hogy felsőbb hatósága
tudomására hozza. Derék,
becsületese válasz, csupán egy a
baja: nem oldja meg a mis-
kolciak problémáját!

A Fejér megyei Hírlap Ele-
kes István levelével foglalkozik. Több mint sajnálatos,
hogy ezzel a témával ismét-
len foglalkozni kell. A kin-
csesbányai vasútállomás for-
galmi irodájából Tóth József
intéző telefonált a postára,
hogy mentőt kérjen egy tűd-
vérzéses emberhez. Párbe-
széd: Orvos látta, van beuta-
lóját? — kérdezte a posta. —
Nincs ügyeletes orvos sem,
éppen ezért kérjük, de azon-
nal a móri mentőket! — Saj-
nos nem hívhatom, ha nincs
beutaló — volt a válasz. Ez
után a beteg megismételte a
kérelmet. A válasz: hang nélkül
letették a kagylót!...

Az eset olyan megdöbbentő,
hogy hozzá megjegyzést fűzni
meghaladja önuralmat: az
úgy vizsgálatot követel!

Ezek után érthető örömmel
idézem a Ludas Matyiból
P. A. (Budapest) levelét. „A
napokban levelet írtam egy
romániai barátomnak, és té-
vedésből, szórakozottságból
hatvanfilléres bélyeget ra-
gasztottam a borítékra. Ha-
marosan értesítést kaptam a
postától, hogy ők pólták a
hiányzó negyven fillért, ne-

hogy meg kelljen portóznia a
levelet, és felhívták, hogy a
hiányzó negyven fillért a kéz-
besítőnek fizessem meg. Meg
kell köszönnöm a Magyar
Postának ezt az előzékenysé-
gét. Igen, így is lehet dolgo-
gozni, szépen, bürokrácia-
mentesen, udvariasan!”

„Amiről szólni szeretnék,
nem érdekesség és még csak
nem is egyedülálló.” Így kezdi
levelét, melyet a Kelet-Ma-
gyarország között, Nemes
Sándor tanár, hogy azzal
folytassa: „...az emberséget
Franczel József postai kézbe-
sítőnél nem korlátozhatja
semmilyen körülmény, pedig
hat tanya kézbesítője, sőt, en-
nél több, mert sokszor a vá-
ros felé jobban tele van a
táskája, mint jövet: kinek
ilyen, kinek olyan elintézni-
valóját viszi magával.”

Az új postai szabályzatról
írja meg gondolatait a Né-
pszavában Lepies György. Lé-
nyege, hogy az új postai za-
bályzat a jobb, gyorsabb mun-
kát szolgálja, ám bevezetése
„nem a legkörültekintőbb
módon történt”. Hangsúlyozza
annak szükségességét, ami a
Postások Szakszervezetének
központi vezetőségi ülésén is
elhangzott, hogy ti. a hivata-
lokat részletesebb és talán vi-
lágosabb utasításokkal kell
segíteni, mert olykor „maguk
a hivatalok sem tudják, ho-
gyan is értelmezzék egyik-
másik rendelkezést.”

A Rádió Esti Krónikája két
nyomatványt helyezett egy
időben a mikrofon mellé,
vagyis a közvélemény elé. A
régóta nyomtatványon ez olvas-
ható: „Szíveskedjék a túlsó
oldalon megjelölt küldé-
ményt... címre utánnküldeni,
vagy visszaküldeni.” Így szól
az ügyfél a postához. A posta
pedig, fenti szöveg folytatá-
saként, így szól az ügyfélhez:
„A meg nem felelő szöveget
törölni kell.” Magyarán: a
posta maga iránt tiszteletet
követel, a közönségnek pedig
parancsot ad. És az új nyom-
tatvány?... Elég ebből egyet-
len mondatot idézni: „Kedves
Előfizetőnk! Felhívjuk szíves
figyelmét, ha bármilyen fel-
világosításra lenne szüksége,
készéggel állunk rendelkezé-
sére.” Kommentárját az Esti
Krónika e szavakkal fejezi
be: „...és nagyon reméljük,
hogy ez a második példa
nemcsak kivétel, hanem az új
postai szemlélet első jele.”

Mi nemcsak reméljük, tud-
juk, hogy így van!

(bródy)

Több sportágban is Postás Kupát!

A Postás Dolgozó legutóbbi
számában hírt adtunk a buda-
pesti és megyei postás sport-
örök vezetőinek tanácskozásáról.
A beszámolót élénk vita, sok
hozzájárás követte.

Számos hozzászóló panaszo-
lta el, hogy az utóbbi időben
csökkentek a sportmozgalmak
anyagi lehetőségei. Tatabányán
például egészen csekély ösz-
szegyet kapnak az igazgatói
alapból, pedig szeretnék még
egy asztalitenisz szakosztályt is
létrehozni, mert ez a sportág
igen alkalmas az alapfokú, az
üzemi sport fejlesztésére. A
soproniak panaszolták, hogy a
sportlétesítmény továbbfej-
lesztéséhez a várostól már kap-
tak ugyan telket, azonban
anyagiak hiányában nem tud-
nak hozzájárni az építkezés-
hez.

A sportfelszerelések vásárlá-
sához is többen kértek anyagi
támogatást, többek között Sop-
ron és Szeged. Érdekes volt a
szegediek hozzászólása, akik
elmondották, hogy elsősorban
nem is az anyagi lehetőségek a

rosszak, inkább az, hogy a
sportfelszerelések igen gyenge
minőségűek. Az újabb sport-
felszerelések beszerzése fel-
emészti az anyagi támogatás
jelentős részét.

Örömmel számoltak be vi-
szont arról, hogy figyelemre
méltóan fejlődik a természet-
barát mozgalom. A pécsiek
ilyen természetű felszólalása
után Nagykanizsa küldötte
mondotta el, hogy 1967-ben ők
rendezik az Országos Postás
Természetjáró Találkozót. (A
bejelentés nyomán azonnal
több sportkör vezetője jelen-
tette be részvételét erre
a nagyszabásúnak ígérkező
sporteseményre.) A Nagykaniz-
sai képviselő sportvezető a
természetjáró találkozéhoz, ál-
talában a tömegsport-rende-
vényekhez — amilyen például
az üzemi spartakiád —, több
segítséget szeretne kapni a
szakmaközi bizottságtól.

A szakszervezet támogatását
szinte minden felszólaló kér-
te, igényelte. Hangsúlyozták,
hogy csak ott eredményes a
sportmozgalom, a dolgozók
testnevelése, ahol a szakszer-
vezeti bizottság is törődik a
sporttal. A miskolci küldött ez-
zel kapcsolatban felhívta a fi-
gyelmet: az szb-k és a KISZ-
bizottságok sportmunkája több
helyütt nincs eléggé összehan-
golva.

Nagy figyelmet keltett a deb-

receni küldött hozzászólása, aki
bejelentette: az 1967. évi lab-
darúgó Postás Kupát Debrec-
enben rendezik, azonban ezt
az évről évre megismétlődő
érdekes rendezvényt szívesen
kibővítenék országos sport-
találkozóra is.

A Postás Kupa több más
sportággal történő kibővítése
általános kívánságként me-
rült fel. A nagykanizsai kül-
dött kijelentette: a Postás Ku-
pa rendszere nagyszerűen be-
vált a labdarúgásban, helyes
volna több sportágban is rend-
szeresíteni. A sportbarátság
erősítése igen fontos feladat
napjainkban, sőt különböző
városok, az ország különböző
részeiből jelentkező postás dol-
gozók kölcsönös megismerke-
désének, a baráti kapcso-
latok kialakulásának kezdeme-
nyezője lehet.

A kiskunfélegyházi küldött
a maguk szerepét, de nagyon
szép példájával bizonyítja a
fentiek igazságát. Elmondotta,
hogy három szakosztályuk mű-
ködik. Sportkapcsolataikat
rendszeresítették a környé-
vi városokkal: Cegléddel, Nagykö-
rössel, Kecskeméttel, Szent-
es stb. Nem versenyszerűsége-
re törekcsenek, hanem első-
sorban a postás barátság ápo-
lására és ez a törekvésük már
nagyon sok szép eredményt
hozott.

Vedres József

KERESZTREJTVEÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		12					13			
14	15		16			17		18		
19		20		21			22		23	
24			25		26			27		28
29				30		31			32	33
	34				35		36			37
38		39				40		41		42
43	44		45				46		47	
48		49					50		51	
52			53		54			55		56
57				58		59			60	61
62					63		64			65
		66				67		68		69
70	71		72			73		74		75

VÍZSZINTES: 1. A Posta
eredményeiből és feladataiból
idevünk. Az elmúlt tervidő-
szakban erre 98 millió forintot
fordítottak. 12. Néhány eszté-
dő. 13. A közigazgatási terü-
let. 14. Azonos betűk. 16. Terü-
let. 18. Neki, részére. 19. Euró-
pai pénznem. 21. Irányít
(ékh.). 23. Terjed, de nem vé-
gig! 24. Időszakok. 26.ni-
kus, ügyes érzékű ember. 28.
KAA. 29. Emberáradat. 31.
Kánai város. 33. Római. 55. 34.
Régi italok. 36. Foghúrok. 39.
Házhegy. 41. Jól felelt. 43.
Francia arany. 45. Égtáj. 47.
Melegház, üvegház (olasz, ék-
híba). 48. Piros — németül. 51.
Zeneszámok előtt szerepel. 52.
Gyógyír. 54. Nagy darab. 56.
Szülő (+). 57. Csukás. 59.
Fontos művelet a disznóölés-
nél. 61. PR. 62. Eléhajft. 64.
Hantok. 66. Hegy Peloponéz-
szon. 68.tease. 70. Vág. 72.
Régi katonai elbocsátó levél.
74. Ugyanaz, mint az előbbi.

Kis csoport, szintársulat. 44.
Becézett leány. 46. Nem szá-
bad. 49. Ezt a központot is bő-
vítik a közeljövőben Budapes-
ten. 50. Pihenő a sivatagban.
53. Hírközlők. 55. Gyapjút, ló-
szórt megmunkál. 58. Egymás
után (+). 60. Azonos az elő-
zővel. 63.zus, régi igen
finom vászón. 65. Gyakori
családnév. 67. A. I. SZ. 69. P.
I. O. 71. Repülőgéptípus
(szóvet). 73. Távirati hang. 75.
T. K.

Beküldendő: vízszintes 1.
függőleges 17., 30., 38., 49.

Beküldési határidő: február
15.

A lapunk decemberi szá-
mában megjelent keresztrejt-
vény helyes megfejtése: Víz-
szintes 1: A rátorós király-
kisasszony. 10: Fedák Sári.
Függőleges 1: A legvittebb
húszár. A leányvásár. 18:
Miami. 53: Sibill.

**Könyvtálatmat nyertek: Rá-
kóczy Károlyné, Csepreg,
Varga József, Budapest, Mol-
nár József, Tiszaszentimre, G.
Szabó Istvánné, Tiszszent-
imre, Csuhaj Istvánné, Tiszszent-
imre.**

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének
lapja

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő: Bérces György

Szerkesztőség: Budapest
XIV. Cházár András utca 12.

Telefon: 428-777

Kiadja a Népszava Lapkiadó Vá-
llalat. Budapest VII., Rákóczi út

54. Telefon: 224-819

Felelős kiadó: Gábor Márton
a Népszava Lapkiadó Vállalat
igazgatója

Terjesztő a Postások Szakszervezete
Szikra Lapnyomda

Eredményes munka

Az év végi csúcsforgalom nagyságára jellemző, hogy például a Budapesten átmenő csomagforgalom december hónapban 8,1 százalékkal, a Budapest területén felvett csomagok darabszáma 4,8 százalékkal volt magasabb az előző évinél. A csúcsforgalom keretében a közönségpropaganda is eredményes volt, így december 24-én a Budapest 70-es és 78-as hivataloknál a feldolgozásra és kézbesítésre váró csomag mennyisége meg egyezett az átlagos napi forgalommal. Hangsúlyozzuk: ez volt az első ilyen eset. Tehát a propaganda szükséges, s a közönséghez intézett célszerű felhívás meghozta a kívánt eredményt.

A levélpostai küldemények mennyiségére jellemző, hogy a Budapest 62-es hivatalban feldolgozott levelezés 6,5 százalékkal haladta meg az előző évet. A Budapest 72-es hivatal által begyűjtött levelezés napi mennyisége egy alkalommal elérte a 47 mázsát. Az itt feldolgozott belföldi levelezés mennyisége csaknem 2 millió darabban, azaz 4,8 százalékkal haladta meg az 1965. decemberit.

A külföldről érkezett csomagok darabszáma 18,9 százalékkal, míg a külföldről érkezett levelezés 16,5 százalékkal volt magasabb 1966. decemberében.

A munkaszervezésről és az előfeltételek biztosításáról is majd mindenütt igen körültekintően gondoskodtak. Ennek ellenére például a Budapest 62-es és a Budapest 72-es hivatalnál bőven maradt anyag az új évet megelőző napokra is.

Ahol a napi forgalom a feladatához emelkedik, és a feladatok megsokszorozódnak, előfordulhatnak kisebb-nagyobb hibák. A Budapest 72-es hivatalban például az ezres lift még az év végi csúcsforgalomra sem készült el, pedig erre több helyről konkrét ígéretet kaptak. A felelősöket persze nem sikerült megtalálni. Reméljük, a Vezérigazgatóság illetékes szakosztálya — ha utólag is —, de megtalálja.

A Postavezérigazgatóság minden szinten megelőző anyagi eszközöket biztosított az év végi csúcsforgalomra. Nehány budapesti nagyhivatalnál mégis díjazás nélkül alkalmaztak gimnáziumi és technikum tanulókat.

Rendezni szükséges a korábban a sajtó által is szóvá tett „bosszantó üdvözetek” problémáját. A bel- és külföldi feladású üdvözetek por-

tózására gondolunk. A címzettnek általában nem azért bosszankodnak, mert az üdvözetet részükre portóval kézbesítik, hanem mert legtöbb esetben nem is tudják, hogy a kapott küldemény miért portós? Indokolt tehát, hogy az illetékes szakemberek e kérdéssel is foglalkozzanak.

A tapasztalatok alapján az ún. ezüst- és aranyvasárnapi nyitva tartást is célszerű lenne a jövőben központilag szabályozni. Egymással közös nevezőre kell hozni a felek és a Posta érdekeit (pl. egyes nagyobb hivataloknál a két na-

pon pénzfelvételi szolgálatot tartani).

Megítélésünk, hogy az év végi csúcsforgalom idején a szakszervezeti szervek hasznosan együttműködtek a szakmai vezetéssel. Minden elismerés megilleti azokat, akik az év végi forgalom eredményes lebonyolításában erejüket megfeszítve dolgoztak. Az erkölcsi elismerés mellett a Postavezérigazgatóság szakszervezetünkkel egyetértésben megálalta annak a módját, hogy ez anyagiakban is kifejezésre jusson.

Kovács József

Közös érdek: a polgári védelem

Betűben, szóban nem elég hangoztatni azt, hogy milyen fontos mindennapi életünkben a béke. Mi azt valljuk magunkról: békeharcosok vagyunk, cselekszünk is a békéért. Mások más elveket vallnak e szó jegyében. A pacifisták fogadalmát tesznek: nem fogunk fegyvert. Magyarán egy szalmaszálat nem tesznek arrébb, dacosan, karba tett kézzel várakozva vallják, hogy a háború réme ellen ez a legjobb eszköz, mert hiszen ha a világban senki nem hajlandó fegyvert fogni, akkor a háború minden lehetősége szertefoszlik. Egyet azonban elfelejtünk: a háborút sohasem a dolgozó tömegek óhajtották, hanem egyes tőkecsoportok, egyes uralkodó osztályok, amelyeknek az öldöklés, a pusztítás mindenkor érdekük és nem is akármilyen. A fő cél a csengő arany, a pénz, a profit, a hatalom. Tehát ez az alapja az ilyen érdekeknek, az ilyen törekvéseknek mindenkor akadnak végrehajtók is. Lásd a vietnami háborút. Kérdésünk: lehet-e egyáltalán pacifizmusról beszélni? A választ az olvasókra bizzuk.

A szocialista társadalom építésének, erősödésének alapja a béke. Terveink a dolgozó ember felemelkedését szolgálják. De nem vagyunk pacifisták! Valljuk, hogy többet, jobbat termelünk üzemeinkben, valljuk, hogy új városokat építünk, új gyárakat és virágzó mezőgazdasági országot létesítünk, nemcsak szavakban, de tettekben is. Az elmúlt 21 év eredményei magukért beszélnek. Békésen akarunk élni, senkit nem kívánunk megtámadni, de amink van, azt megőrizzük, megvédjük. Karbatett kézzel? Nem! Fegyverrel! Nép-hadseregünkkel, rendőrségünkkel és munkásőrségünkkel együtt egész népünk készen áll a szocialista haza, a társadalom védelmére.

Vége már annak a világnak, amikor a háborúskodás abból állt, hogy nehéz, több mázsás súlyú páncélruhába öltöztettek embert, s lovat. Lándzsákkal, hatalmas kardokkal szemtől-szembe estek egymásnak, „úsd, ahol éred” alapon. A XX. században a korszerű technika egyet jelent nemcsak a termelészszközök, de a háborús eszközök korszerűsítésével is.

Azt mondják sokan, hogy az atom- és hidrogénbomba ellen nincs védekezés. De van! Ennek a védekezésnek a módját minden eshetőségre készen a lakosság minden rétege meg kell, hogy ismerje. A polgári védelemről van szó. Mostanában össznépi és állami ügynek valljuk a polgári védelmet. Ebben a meghatározásban tehát a tömegszervezetek is benne foglaltatnak. Gondolunk itt a Vöröskeresztre, az MHS-ra, a KISZ-re és a szakszervezetekre egyaránt. A szakszervezeti szervezetek hazafias és egyben munkavédelmi feladata erősíteni a polgári védelmet, segíteni a hatóságok ez irányú munkáját. A városi szerződés tagállamainak baráti szövetsége nagy harci erőt képvisel ugyan, de ez nem nélkülözheti az egész társadalomra, a lakosságra épülő polgári védelmet.

PAÁL LÁSZLÓ

Üstököse volt Paál László a magyar festészetnek. Üstökös, amely a zenitre érve ellobbant, csillogó fénye kihunyott. Paál László mégsem halt meg egészen, művei az egyetemes emberi kultúra ékköve, amint azt a művészettörténet egyre inkább elismeri. Postás család gyermeke volt.

Atyja, Paál József, a Hunyad megyei Zám községben volt postakiadó 1846. július 30-án, amikor első gyermekeként László nevű fia született.

Később, 1851-ben Paál József megkapta az odvasi postamesterséget. E postaállomással együttműködő postamesterség révén meglehetősen jómódba került a Paál család. A delizánszokkál személynél is lebonyolító odvasi postaállomáson 24 ló befogadására alkalmas istálló volt. Ez a körülmény is arra mutat, hogy a postamesterség és a postásállomás milyen jelentős postahely volt. Az 1850-es évek derekán Paál Józsefnek adták a berzovai postamesterséget is.

A két postamesterség jövedelme gondtalan jövedelmet biztosított a Paál családnak. Elszegényedésük az első erdélyi vasútvonal megépítésével és a vasúti személy- és postaszállítás megindulásával kezdődött.

Paál László az első rajzleckét Aradon kapta, és itt ismerkedett meg Munkácsy Mihállyal, akihez egészen haláláig bensőséges barátság fűzte. Tanulóéveinek állomásai Bécs, Düsseldorf, Belgium, Hollandia voltak. Munkácsy Mihály hívására végül is Párizsba ment, de rövidesen Barbizonba költözött. Ekkor már kiforrott festő volt. A nagy barbizoni mesterek közül ebben az időben csak Millet élt és dolgozott ott, de az akkori festők hamarosan befogadták maguk közé Paál Lászlót, mert kimagasló tehetségét felismerték.

Barbizoni tartózkodása alatt Paál László művészeete elérte a legmagasabb csúcspontot. Korai halála azonban a világhír küszöbén tartotta ki az ecsetét kezéből. Hagyatékát az 1880. évi árverésen az árverési hírnök márták szét. Nemzeti Múzeumunk akkor, sajnos, csak két képét vásárolta meg.

Nem volt még 34 éves 1879. március 3-án, amikor az odvasi postamester festőszene fia a Párizs melletti Charentonban meghalt.

Dr. Jankovich Lajos

NAPI EGY MILLIÓ TELEFONHÍVÁS BUDAPESTEN

HIVATALI BÜFÉ

— Ha tudnák, hogy ennek több mint a fele hivatalból történik...

POSTAGALAMB-SZÉPSÉGVÉRSÉNYT RENDEZNEK.

— Lajos, ha postás szépségversenyt rendeznek, ne indulj!

Kiss László

„Nincs menekvés”

a felkeltett igények elől

A „Remekművek”-sorozat harmadik hangversenyének mind a műsora, mind a megvalósítása megfogta és elragadta a Zeneakadémia közönségét. Így hangversenyről hangversenyre a megfigyelő nemcsak a zenekar fokozatos fejlődését követheti nyomon, hanem — ami a legfőbb, a cél és maga az elérni kívánt eredmény — a közönségét is.

A Postás Szimfonikus Zenekar hangversenyeinek közönsége nagyjában és egészében más, mint a többi hangversenye, és ez kitűnő dolog. Új rétegek bekapcsolódását jelenti, és közvetve újabbakat és újabbakat eredményezi a zene élvezőinek „társadalmába”. Ez önmagában is az élmények egész ismeretlen világát nyitja meg emberek sokasága előtt — de még a kulturálódásban való közvetett szerepe is számottevő.

Például olyanra, hogy milyen szerepet játszik a klasszikus zene, vagy — nyugodtan mondhatjuk így is — általában a zene fejedelmének, Beethovennek a szimfónia-sorozatában a hangversenyt elhangzott hettől.

A valamennyire is zeneismerő leginkább híres második tételét ismerik, méghozzá „gyászinduló” nevezet alatt. A megnevezés nem pontos, de kétségtelen, hogy az elmélyült, a megilletődött befelé fordulás, a szomorúan filozofikus órák legmagasabb rendű zenei megfogalmazása ez a tétel, amelyet a zene művésze valaha létrehozott. De ugyanakkor nem ismeri ezt a szimfóniát, aki a fenti jelzőkkel véli meghatározhatónak. Az életörömmel, a már-már szinte partitán vidámságnak a szimfóniája ez, szinte bámulatos, hogy a komor alaphangulatú, „szigorú” Beethoven írta. (Egyébként a muzsika gigaszának életművében a vidámság feltétlen elismerése, a vidámság vágya vissza-vissza tér.)

Az est másik két műve Wagner nyitánya volt a kölni mesterdalnokok című operájához, és Grieg a-moll zongoraversenye, a hangszer irodalmának egyik legismertebb és legkedveltebb darabja. A két mű csaknem egy időben keletkezett, sőt, a „modernebb”, a Wagner-nyitány (és a hozzá fűződő mű, a zeneirodalom kimagasló vígoperája) három évvel előbb, éppen most száz esztendője. A nagy norvég mester, Grieg 1870-ben írt zongoraversenye máig is, és minden bizonnyal még nagyon sokáig tartja népszerűségét.

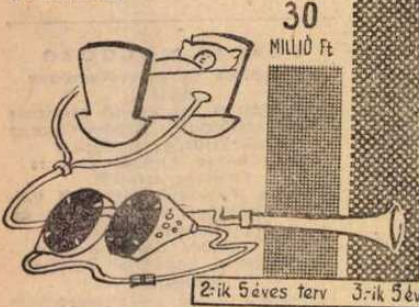
Tallér Tibor Kaposvár

Változások a Járműtelepen és a GAFÜ-nél

A közelmúltban foglalkoztunk lapunkban a Járműtelep akkumulátorműhelyében dolgozó munkavédelmi és egészségügyi helyzetével. Bíraltuk az üzem vezetőit, mert az akkumulátorműhelyben nem találtuk megfelelőnek a higiéniát, és azért, mert az utak az üzem területén elhanyagoltak. Ellenőriztük, hogy mi történt bírálatunk óta. A Járműtelep vezetői az akkumulátorüzemben biztosították a higiéniát, és ennek eredménye, hogy jelenleg egyetlen dolgozó sincs táppénzes állományban ölmefertőzés miatt. Az utat pedig május 1-ig hozták rendbe.

Orjáratunk a gépi adatfeldolgozó üzembe látogatott, kísérőink: Győri Miklós üzemfőmérnök, Pállya Ferenc munkavédelmi előadó, Csajági József társadalmi munkavédelmi felügyelő. Ebben az üzemben 4 év óta nem volt baleset. Az üzemrészeken az egészség és tisztaság érdekében naponta porszívóznak. A takarítás megkönnyítésére sikálógépet szereztek be. Most bővítik az üzem gépparkját. A

SZOCIÁLIS, MUNKAVÉDELMI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI JUTTATÁS

műszereszek, lakatosok brigádja vállalta, hogy társadalmi munkában kiépítik a földelt hálózatot ott, ahol eddig még hiányzott.

Megnéztük a munkavédelmi intézkedési tervet, amelyben az ez évi feladatok szerepelnek. Nagy gondjuk volt például az anyagszállítás és mozgathatóság. Az egyik osztály vállalta: megtervez egy anyagmozgató kocsit. A terv elkészült, s az egyik szocialista brigád már el is készítette. A balesetek elkerülése végett a létra helyett mozgatható eldobható konstrukciókat. Évekig bajlódott a gépek okozta zajjal. Egy ügyes újítást vezettek be, s ilyen módon nagy mértékben csökkent a zaj.

A 3-as osztálynál Kiss Ferenc igazgatóhelyettes és Borok Sándorné osztályvezetővel szemléltettünk. Megtudtuk, hogy ez az osztály az elmúlt években négyszer nyerte el a szocialista osztály címet és ez évben szeretnék ötödször is elnyerni. Sajnos, egy év óta — amikor utoljára tartottunk itt munkavédelmi szemlélt — növekedtek a bajok. Tagadhatatlan, hogy a zsúfoltság részben csökkent, több gépre a hiányzó védőfelszerelések felrakták, korszerű csőváltást vezettek be. A zsúfoltság azonban még mindig nagy, nyugtahuzás idején szinte életveszélyes a munka. Két helyiségben láttunk gátrós padlót, amelyet nem földeltek le. Az ifjúsági brigád panaszkodott, hogy kézmosáshoz nincs meleg víz.

— Mi minden évben szerepeltetjük ezeket a bajokat a munkavédelmi intézkedési tervben, jelentjük az igazgatónak, de állítólag a felsőbb szervek, a Postavezérigazgatóság nem biztosít a megoldásra költségkeretet — válaszolt kérdésünkre szinte mentegetőzően Borok Sándorné osztályvezető.

Mindenestre sürgős intézkedést követelnek a GAFÜ-nél tapasztalt munkavédelmi hibák.

Kiss László